

ผู้หญิงในโลก หลังกำแพง

รายงานการสำรวจผู้ต้องขังหญิงในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2561

จัดพิมพ์โดย:

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

93/1 ชั้น 15 - 16 อาคารจีทีเอพ วิทยุ อาคาร บี ถนนวิทยุ แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์: 02-118-9400

โทรสาร: 02-118-9425

เว็บไซต์: www.tijthailand.org

เกี่ยวกับสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย หรือ Thailand Institute of Justice (TIJ) จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2554 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศด้านการวิจัยและการพัฒนากระบวนการยุติธรรม ในด้านการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา และเชื่อมโยงแนวคิดตามหลักสากลสู่การปฏิบัติในระดับประเทศ และในภูมิภาคอาเซียน

ภารกิจสำคัญของ TIJ ประการหนึ่ง คือการส่งเสริมให้เกิดการอนุวัติ “ข้อกำหนดกรุงเทพ” หรือข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่ไม่ใช่การคุมขังสำหรับผู้กระทำความผิดหญิง (UN Bangkok Rules) รวมถึงส่งเสริมมาตรฐานสหประชาชาติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะด้านเด็กและสตรีในกระบวนการยุติธรรม

สงวนลิขสิทธิ์ © 2562

โดย สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

กันยายน 2562

อนุญาตให้นำเนื้อหาในเอกสารนี้ไปใช้และเผยแพร่ โดยมีให้ผลิตซ้ำเพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า รวมทั้งให้อ้างอิงแหล่งที่มาจากสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

พิมพ์ที่: กรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย

ผู้จัดทำ

คณะวิจัย

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

ชลธิช ชื่นอุระ

ยศวดี ทิพยมงคลอุดม

คณะสังคมและมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผศ.ดร. วินันท์การนต์ รุจิภักดิ์ และคณะ

พิสูจน์อักษร พลอยพิชชา เอื้อเฟื้อ

ชนกานต์ เพชรพลอย

วันวิสา เฝิงอุดม

ตติยา ปัฐยาวัต

สารบัญ

คำนำ	5
กิตติกรรมประกาศ	6
1. บทนำ	8
2. ระเบียบวิธีการสำรวจ	12
3. ข้อมูลทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม	15
4. การกระทำคามผิดของผู้ต้องขังหญิง	24
5. ประสบการณ์ความรุนแรง และสภาวะสุขภาพจิต	30
6. วิถีชีวิตในเรือนจำ	36
7. เสี่ยงสะท้อนจากผู้ต้องขังหญิง	45
ภาคผนวก	50

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีผู้ต้องขังโทษจำคุกอยู่ในเรือนจำมากเป็นอันดับ 4 ของโลก รองจากสหรัฐอเมริกา จีน รัสเซีย และหากเทียบ กับประชากร 100,000 คน นับว่าประเทศไทยมีอัตราส่วนผู้ต้องขังหญิง ต่อประชากร 100,000 คน เป็นอันดับ 1 ของโลก และในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา จำนวนผู้ต้องขังหญิงมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ข้อมูลของ กรมราชทัณฑ์ระบุว่าในรอบ 10 ปี ประเทศไทยมีจำนวนผู้ต้องขังหญิง เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2561 มีจำนวนผู้ต้องขังหญิงกว่า 48,136 คน (ข้อมูลจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กองแผนงาน กรมราชทัณฑ์ ณ วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2561) เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2551 เกือบเท่าตัว ซึ่งมีจำนวนผู้ต้องขังหญิง เพียง 26,321 คนเท่านั้น โดยพบว่าจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำนั้นมีทั้งผู้ต้องขังคดีเด็ดขาด ผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการอุทธรณ์ หรือฎีกา ผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการ พิจารณาคดี และผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการสอบสวน ซึ่งต้องถูกกักขัง เพราะไม่สามารถขอประกันตัวได้จากคดีที่มีโทษรุนแรง และไม่มีเงิน หรือหลักทรัพย์ค้ำประกัน

จำนวนผู้ต้องขังหญิงที่เพิ่มมากขึ้นในแต่ละปีทำให้เกิดผลกระทบต่อเรือนจำของไทย คือ ความแออัดภายในเรือนจำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การบริหารจัดการ และการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเมื่ออาคารสถานที่และสภาพทางกายภาพของเรือนจำส่วนใหญ่ ถูกออกแบบมาเพื่อรองรับผู้ต้องขังชาย ที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ ของเรือนจำมาโดยตลอด เรือนจำในต่างจังหวัดหลายแห่ง ที่เป็นเรือนจำชาย แต่เดิมจะมีการแบ่งเป็นแดนเล็กๆ สำหรับ ควบคุมผู้ต้องขังหญิง ซึ่งมีความจุประมาณ 30 – 60 คน แต่ปัจจุบันจำนวนผู้ต้องขังหญิงได้เพิ่มสูงขึ้นถึง 200 – 300 คน ทำให้สถานที่เดิมไม่สามารถรองรับผู้ต้องขังหญิงที่เพิ่มขึ้นได้ แม้จะมีการก่อสร้างทัณฑสถานหญิงเพิ่มเติมหรือการสร้างแดนหญิง ที่มีขนาดใหญ่ขึ้นมาเฉพาะก็ยังไม่เพียงพอ

การที่ผู้ต้องขังหญิงต้องถูกควบคุมตัวในสถานที่ที่มีความแออัด และออกแบบมาเพื่อผู้ต้องขังชาย ทำให้เกิดปัญหาหลายประการ เช่น การขาดโอกาสในการเข้าถึงโปรแกรมการศึกษา การฝึกวิชาชีพ การอบรมฟื้นฟูทางจิตใจและศาสนา การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย การเข้าไม่ถึงบริการสุขภาพต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ หรือเข้าถึงได้ช้าในเวลาเจ็บป่วย รวมทั้งปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ของผู้ต้องขังหญิง ได้แก่ ปัญหาอนามัยแม่และเด็ก ปัญหาผู้ป่วย โรคทางเดินหายใจ ปัญหาภาวะโรคติดต่อทางเดินอาหาร ปัญหาสุขภาพ ช่องปาก ปัญหาสุขภาพจิตและปัญหาการถูกคุกคามหรือ ล่วงละเมิดทางเพศโดยผู้คุมหรือผู้ต้องขังด้วยกัน ปัญหาดังกล่าว จึงเป็นสิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและแก้ปัญหาอย่าง เร่งด่วน

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าเรือนจำถูกออกแบบมาเพื่อ รองรับผู้ต้องขังชายเป็นหลัก ประกอบกับความแออัดของผู้ต้องขังหญิง และความ ต้องการพื้นฐานด้านเพศสภาพของผู้ต้องขังหญิง ที่มีความต่างจากผู้ต้องขังชาย ทำให้ผู้ต้องขังหญิงไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร จึงเป็นที่มาของการเกิด “ข้อกำหนดกรุงเทพ” (The Bangkok Rules) หรือ ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการ ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มีโทษการคุมขังสำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นหญิง (United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-Custodial Measures of Women Offenders) ซึ่งได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการโดยสมัชชา สหประชาชาติสมัยที่ 65 ในวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2553 ทำให้ข้อกำหนด ดังกล่าว มีผลบังคับใช้ถึงแม้ไม่มีสถานะเป็นกฎหมายที่มีสภาพบังคับ ที่นานาประเทศต้องปฏิบัติตาม แต่เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังหญิงที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล เพื่อยกระดับ มาตรฐานของงานราชทัณฑ์ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน โดยข้อกำหนดกรุงเทพมีขอบเขต ที่สำคัญแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อกำหนดทั่วไป ส่วนที่ 2 ข้อกำหนดที่ใช้สำหรับผู้ต้องขังที่มีลักษณะพิเศษ ส่วนที่ 3 มาตรการ ที่มีโทษการคุมขัง และส่วนที่ 4 การวิจัย การวางแผน การประเมินผล และการสร้างความตระหนักแก่สาธารณชน

การขับเคลื่อนข้อกำหนดกรุงเทพของประเทศไทยได้ดำเนินการ อย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอนโดยอาศัยความร่วมมือของหน่วยงาน สำคัญของกระทรวงยุติธรรม เช่น ศาลยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ ที่จะทำให้การปฏิบัติตามข้อกำหนดกรุงเทพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (Thailand Institute of Justice) เป็นสถาบันที่มีภารกิจหลักประการหนึ่งคือ การเผยแพร่ และส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานของข้อกำหนด กรุงเทพ รวมถึงการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง โดยได้มีการศึกษา และวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิดหญิงและผู้ต้องขังหญิงในมิติต่างๆ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้ม ภูมิหลัง ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการ กระทำความผิดของผู้ต้องขังหญิง ตลอดจนผลกระทบต่างๆ ที่เกิดจากการถูกคุมขังในเรือนจำ ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่ สอดคล้องตามข้อกำหนดกรุงเทพ ข้อที่ 67 – 69 โดยในปีนี้ สถาบันฯ ได้ดำเนินโครงการสำรวจและจัดทำรายงานเชิงวิชาการ เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขังหญิงในประเทศไทยเป็นครั้งที่สอง ต่อเนื่อง จากการจัดทำรายงานในปี พ.ศ. 2558¹ โดยมุ่งหวังว่าข้อมูลจาก การสำรวจข้อมูลทางสถิติของผู้ต้องขังหญิงครั้งนี้ สามารถนำมา เป็นแนวทางในการพัฒนานโยบายและหลักปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติตามมาตรฐานและข้อกำหนดของ สหประชาชาติต่อไป

¹ ศึกษาเพิ่มเติมที่ ผู้หญิงในโลกหลังกำแพง. ISSUE 01.2558

วัตถุประสงค์

เก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่เกี่ยวข้องกับ
ผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำของประเทศไทย

วิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจผู้ต้องขังหญิง
ในเรือนจำ เพื่อนำไปสู่แนวทางในการพัฒนานโยบาย
และมาตรฐานในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงใน
เรือนจำต่อไป

กรอบการสำรวจ

การสำรวจข้อมูลและสถิติเกี่ยวกับผู้ต้องขังหญิงในประเทศไทย ได้กำหนดกรอบด้านประชากร คือ ผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำของประเทศไทย ทั้งผู้ต้องขังเด็ดขาด และผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดี โดยกำหนดกรอบในการศึกษา ดังประเด็นต่อไปนี้

ข้อมูลส่วนบุคคล

- ลักษณะทางประชากร
- ประวัติการทำงาน
- ความรับผิดชอบต่อครอบครัว
- ประวัติครอบครัว/ บุตร

การกระทำผิดและชีวิตก่อนถูกจับกุม

- ฐานความผิด
- การกระทำผิดซ้ำ
- การใช้สารเสพติด
- ประสบการณ์ความรุนแรง

ประสบการณ์ในเรือนจำ

- ชีวิตผู้ต้องขัง
- ความปลอดภัยในเรือนจำ
- สุขภาพจิต
- ผู้ต้องขังต่างชาติ

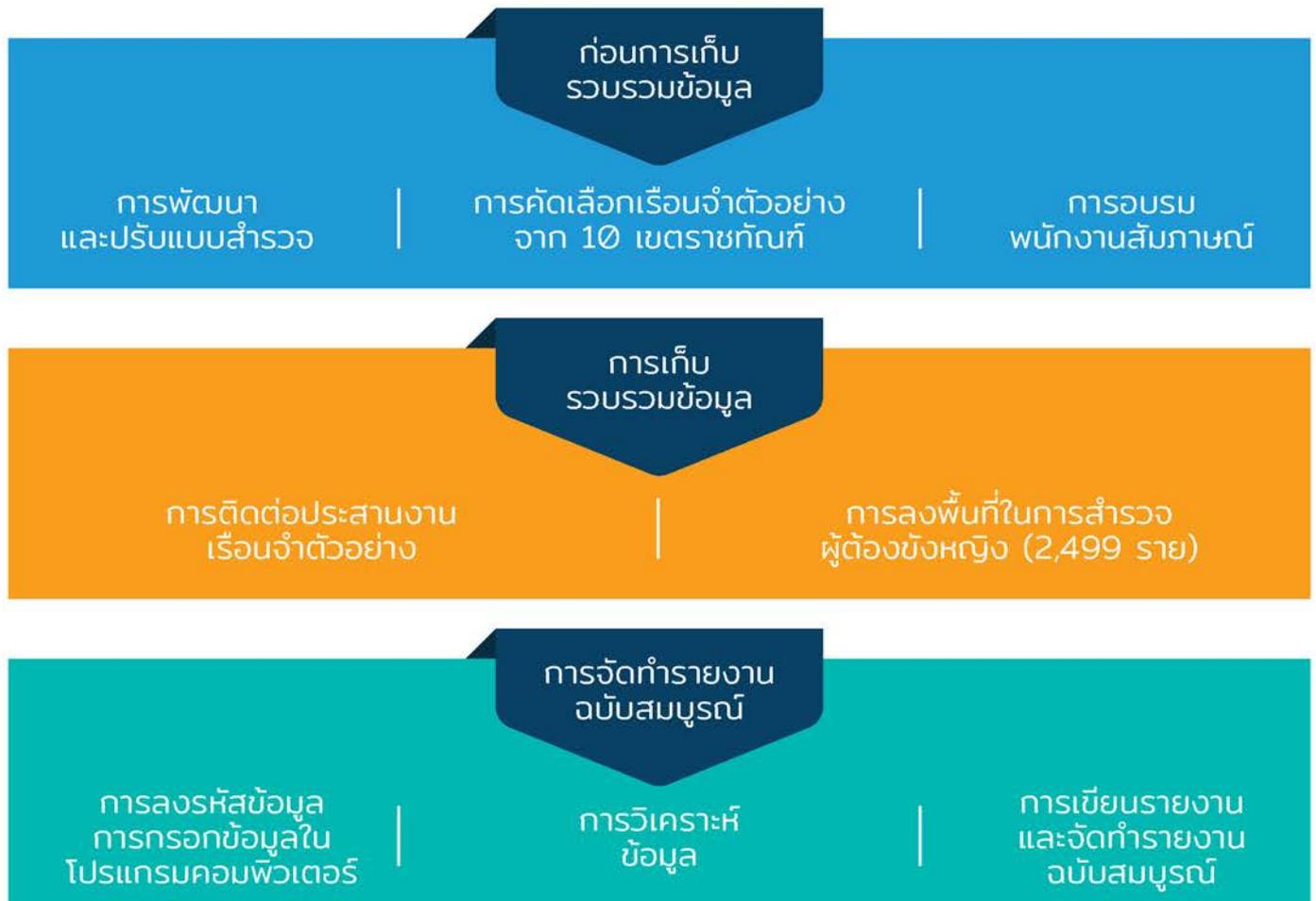
การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงตามข้อกำหนดกรุงเทพ เช่น

- การตรวจค้นผู้ต้องขัง
- การเยี่ยมญาติ
- สภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่
- โอกาสในการได้รับการฝึกอบรมหรือการพัฒนา
- วินัยและการลงโทษทางวินัย
- สถานพยาบาลและการรักษาพยาบาล

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการสำรวจข้อมูลและสถิติเกี่ยวกับผู้กระทำผิดหญิงในประเทศไทย รวมทั้งสิ้น 8 เดือน โดยลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2561 (ระยะเวลา 3 เดือน) มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำและทัณฑสถานหญิงในประเทศไทย ทั้ง 10 เขตราชทัณฑ์ ประกอบด้วยผู้ต้องขังเด็ดขาดและผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดี จากข้อมูลศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กองแผนงาน กรมราชทัณฑ์ ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2561 มีจำนวนผู้ต้องขังหญิงทั้งหมด 42,356 คน คณะวิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจครั้งนี้ โดยวิธีการกำหนดโควตาร้อยละ 5 ของจำนวนผู้ต้องขังหญิงทั้งหมด

อย่างไรก็ตาม ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามอาจจะไม่สมบูรณ์ ดังนั้นจึงมีการเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการสำรวจครั้งนี้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังหญิงทั้งสิ้น 2,499 คน

การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างในการสำรวจครั้งนี้ เป็นการสุ่มตัวอย่าง 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสุ่มตัวอย่างเรือนจำและจำนวนตัวอย่างในแต่ละเขตราชทัณฑ์

เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) โดยการเจาะจงเรือนจำหรือทัณฑสถานหญิงที่มีจำนวนผู้ต้องขังหญิงมากที่สุด 2 อันดับแรกของแต่ละเขตราชทัณฑ์² ยกเว้นเขต 9 เนื่องจากเรือนจำที่มีจำนวนผู้ต้องขังหญิงมากที่สุด 2 อันดับ คือ ทัณฑสถานหญิงสงขลา และเรือนจำอำเภอนาทวี แต่เมื่อพิจารณาถึงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของเรือนจำอำเภอนาทวี พบว่า มีจำนวนผู้ต้องขังหญิงน้อย คณะวิจัยจึงได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างของทัณฑสถานหญิงสงขลา ดังนั้นเขต 9 จึงมีเพียงหนึ่งเรือนจำเท่านั้น ส่วนการเลือกเรือนจำตัวอย่างของเขต 1 นั้น เนื่องจากทัณฑสถานบำบัดหญิง (ปทุมธานี) มีเฉพาะผู้ต้องขังเด็ดขาดเท่านั้น จึงได้เลือกเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นอีกหนึ่งเรือนจำ ซึ่งเป็นการเก็บกลุ่มตัวอย่างเฉพาะผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดี

2. การสุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังหญิงในแต่ละเรือนจำ

เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยเจ้าหน้าที่เรือนจำ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือนักโทษเด็ดขาดและนักโทษที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี โดยเลือกเฉพาะผู้ต้องขังหญิงที่สมัครใจในการทำแบบสำรวจเท่านั้น

² ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในภาคผนวกบทที่ 2 ที่หน้า 51

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสำรวจครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire survey) โดยผู้ต้องขังหญิงเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self-report questionnaire) โดยก่อนที่จะเริ่มทำแบบสอบถามนั้น คณะวิจัยได้สอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมทำแบบสอบถาม ซึ่งแจ้งในประเด็นการพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล โดยข้อมูลที่ผู้ต้องขังให้จะถูกเก็บเป็นความลับและไม่สามารถระบุตัวตนผู้ตอบได้ ข้อมูลดังกล่าวจะถูกนำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังหญิงเท่านั้น รวมทั้งอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม นอกจากนี้ ก่อนที่จะทำแบบสอบถามได้มีการสำรวจความสามารถทางการอ่านและการเขียนของผู้ต้องขังหญิง รวมทั้งความต้องการในการทำแบบสอบถามด้วยตนเอง ในกรณีที่ผู้ต้องขังหญิงไม่สามารถอ่านและเขียนได้ หรือต้องการความช่วยเหลือในการทำแบบสอบถาม รวมถึง ผู้ต้องขังหญิงต่างชาติ การเก็บข้อมูลจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Interview questionnaire) โดยนักวิจัยที่ผ่านการอบรมและมีความเข้าใจในแบบสอบถามเป็นอย่างดีเป็นผู้สัมภาษณ์ผู้ต้องขังกลุ่มดังกล่าว

แบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับการสำรวจผู้ต้องขังหญิงในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 12 ส่วน ดังนี้

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคล
- 2) ประวัติการทำงานและความรับผิดชอบทางครอบครัว
- 3) บุตร
- 4) ประวัติครอบครัว
- 5) การติดต่อโลกภายนอก
- 6) การกระทำความผิดในอดีตและปัจจุบัน
- 7) ประวัติการใช้สารเสพติด
- 8) สุขภาพจิต
- 9) ประสบการณ์ความรุนแรง
- 10) ชีวิตในเรือนจำ
- 11) ความปลอดภัยในเรือนจำ
- 12) สำหรับผู้ต้องขังหญิงชาวต่างชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการสำรวจผู้ต้องขังหญิงในประเทศไทย ประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS (Statistics Package for the Social Sciences) โดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย เป็นต้น

ผลการสำรวจผู้ต้องขังหญิงในประเทศไทย ด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม³ แบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่

ลักษณะทางประชากรของผู้ต้องขังหญิง

ประวัติการทำงานและความรับผิดชอบ
ทางครอบครัวของผู้ต้องขังหญิง

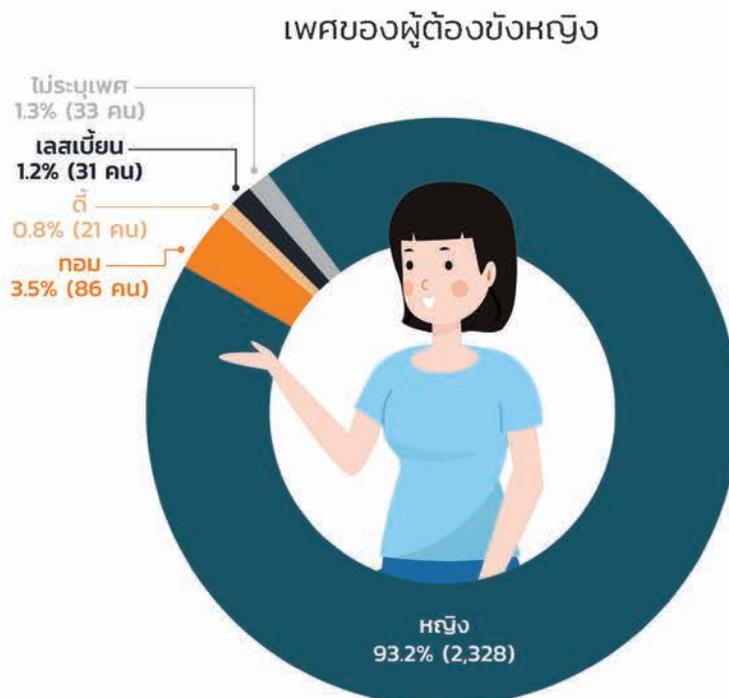

ประวัติครอบครัวของผู้ต้องขังหญิง

ผลการประเมินความสามารถในการอ่านและเขียนของผู้ต้องขังหญิงมีผู้ต้องขังหญิงจำนวน 2,325 คน (ร้อยละ 93) ทำแบบสอบถามด้วยตนเอง และจำนวน 174 คน (ร้อยละ 7) ต้องการให้นักวิจัยอ่านแบบสอบถามให้

ลักษณะทางประชากรของผู้ต้องขังหญิง

ผลการสำรวจพบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.2) เป็นเพศหญิงตามเพศสภาพของตนเอง และประมาณร้อยละ 5.5 เป็น ทอม ดี และเลสเบี้ยน ส่วนร้อยละ 1.3 ไม่ได้ระบุเพศของตนเอง

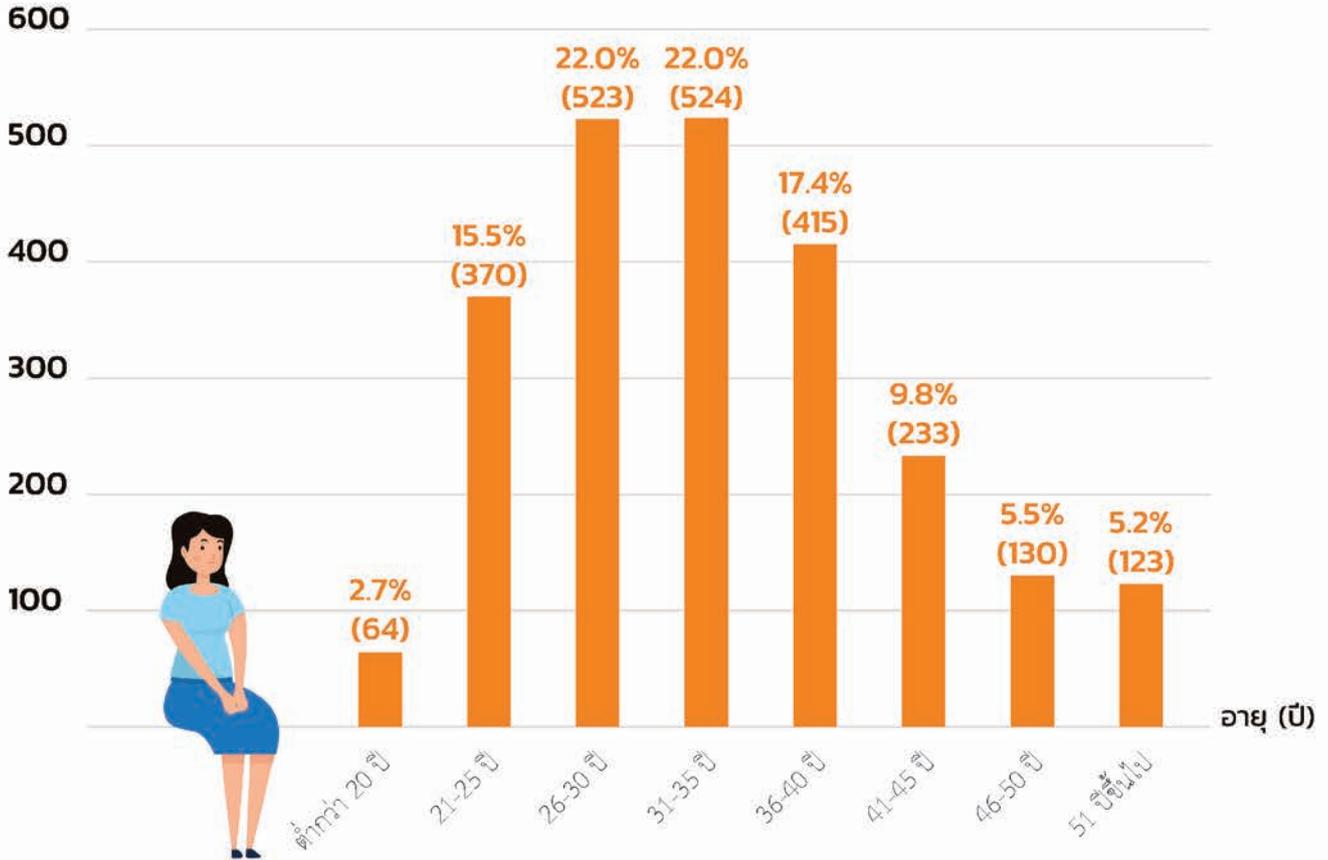

³ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในภาคผนวกบทที่ 3 ที่หน้า 52

อายุของผู้ต้องขังหญิง

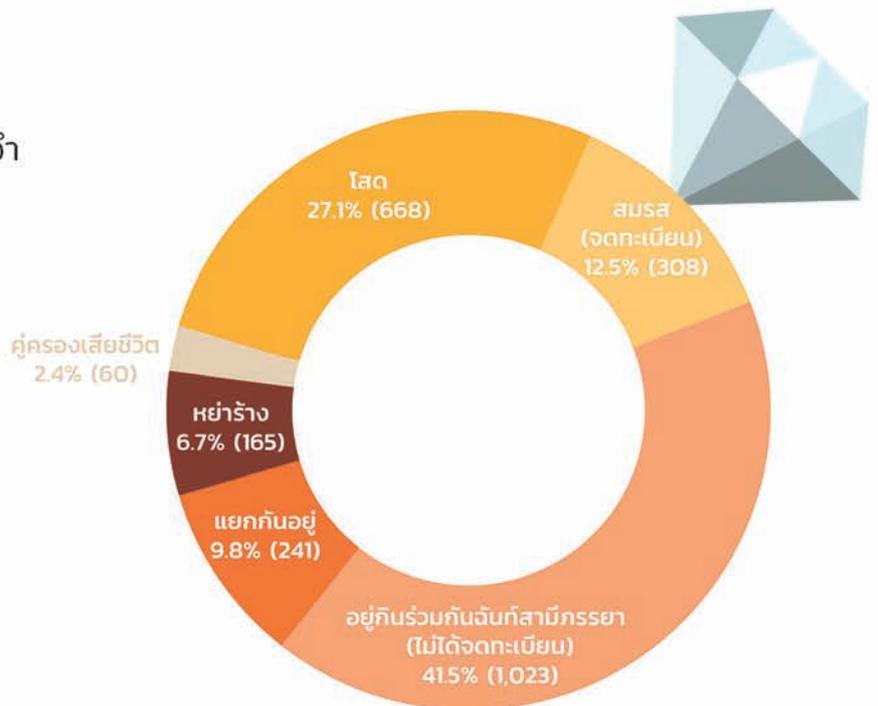
ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงอายุ 26 – 30 ปี และ 31 – 35 ปี ซึ่งมีอัตราส่วนร้อยละ 22 เท่ากัน โดยผู้ต้องขังหญิงอายุน้อยที่สุดคือ 19 ปี อายุมากที่สุด คือ 67

จำนวน (คน)

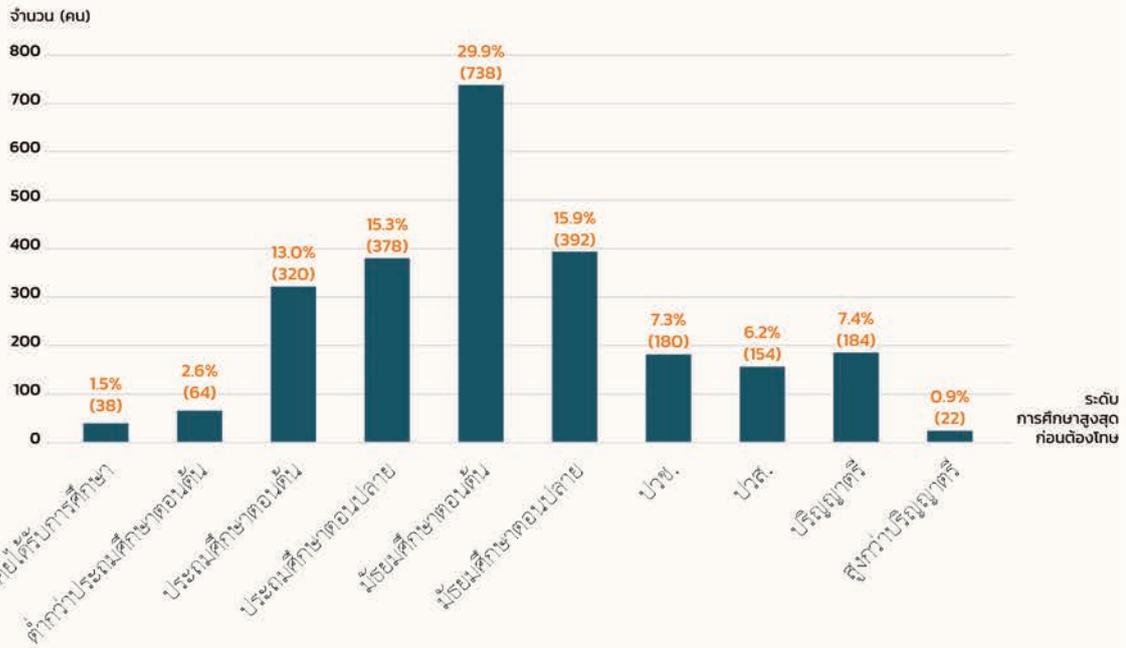

สถานภาพการสมรสก่อนเข้ามาอยู่เรือนจำ

เกือบครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงมีสถานภาพสมรสก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ โดยเป็นการอยู่กินร่วมกันฉันท์สามีภรรยาแต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส (ร้อยละ 41.5) รองลงมาคือ สถานภาพโสด (ร้อยละ 27.1) มีเพียงร้อยละ 2.4 เท่านั้นที่มีสถานภาพสมรสเป็นหม้าย

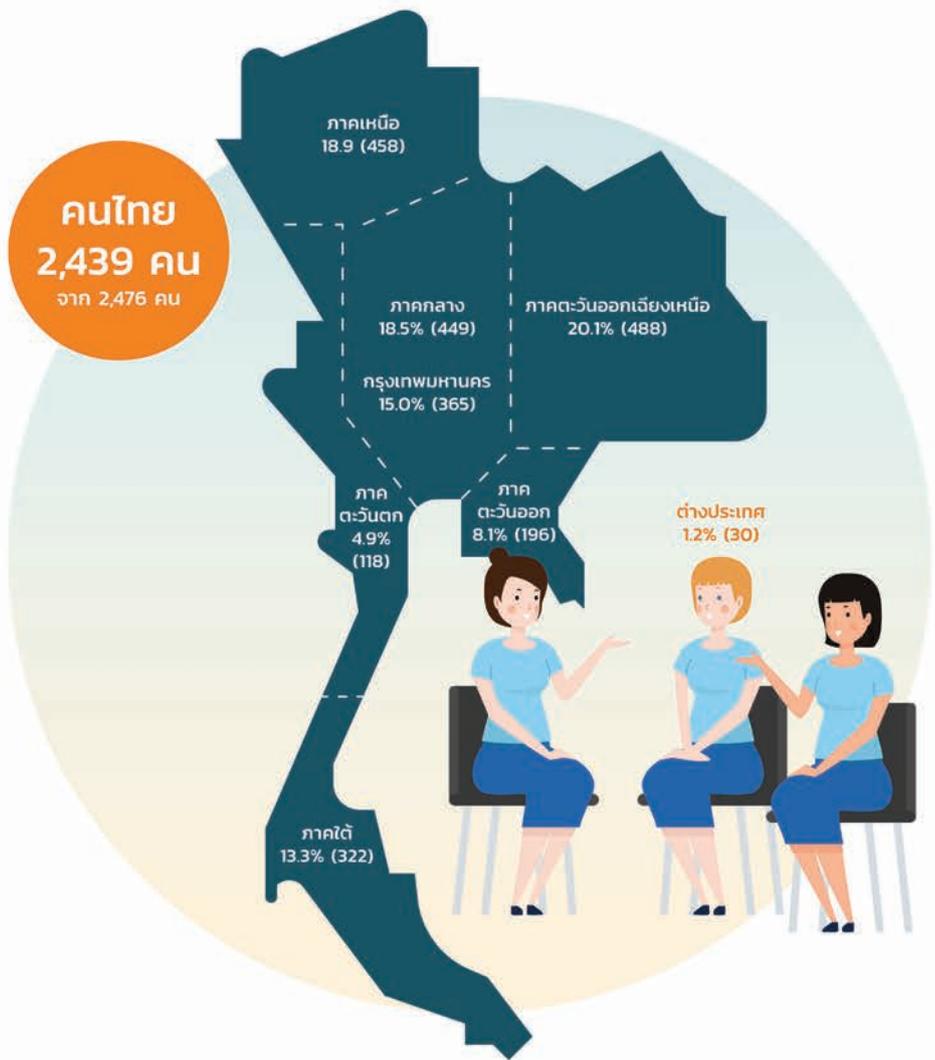
ระดับการศึกษาสูงสุดก่อนต้องโทษ

ระดับการศึกษาก่อนต้องโทษของผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 29.9) อย่างไรก็ตาม มีกลุ่มผู้ต้องขังหญิงส่วนน้อยที่ไม่เคยเข้ารับการศึกษาก่อน (ร้อยละ 1.5)

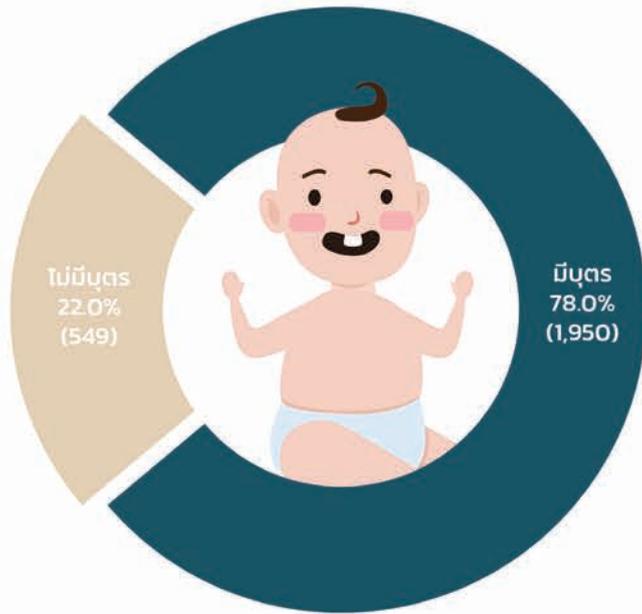
การสำรวจครั้งนี้ ผู้ต้องขังหญิงเกือบทั้งหมด มีสัญชาติไทย (ร้อยละ 98.5) รองลงมาคือ สัญชาติลาว (ร้อยละ 0.8) ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 20.1) รองลงมาคือ ภาคเหนือ (ร้อยละ 18.9) ภาคกลาง (ร้อยละ 18.5) ตามลำดับ

โดยมากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงพักอาศัยในเขตเมืองก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ (ร้อยละ 61.7) อย่างไรก็ตาม ร้อยละ 4.6 ของผู้ต้องขังหญิงไม่ทราบและไม่แน่ใจว่าตนพักอาศัยในเขตใด

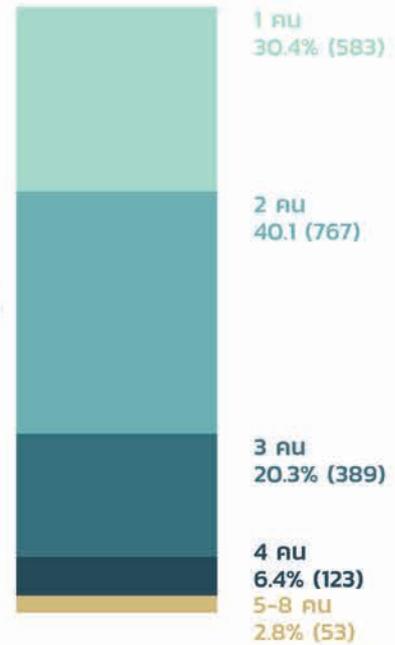

ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 90.2) ที่เหลือ ร้อยละ 9.8 เป็นศาสนาอื่น เช่น ศาสนาอิสลาม และ ศาสนาคริสต์

การมีบุตรของผู้ต้องขังหญิง

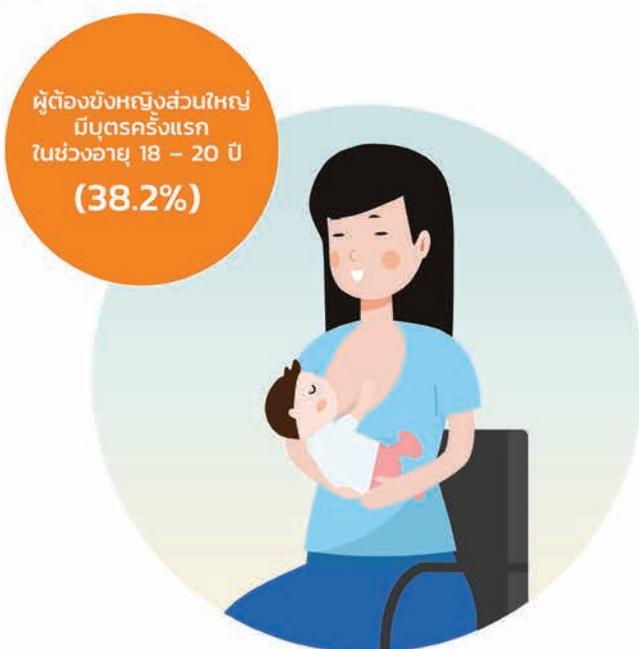
จำนวนบุตรของผู้ต้องขังหญิง

ผลการสำรวจข้อมูลการมีบุตรของผู้ต้องขังหญิง พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีบุตร (ร้อยละ 78.0) และประมาณร้อยละ 70 มีบุตรมากกว่า 1 คน ผู้ต้องขังหญิงที่มีบุตรมากที่สุด คือ จำนวน 8 คน โดยผู้ต้องขังหญิงมีบุตรเฉลี่ย 2 คน และส่วนใหญ่ไม่เคยตั้งท้องขณะเข้าอยู่ในเรือนจำ (ร้อยละ 91.6) ส่วนผู้ต้องขังหญิงที่เคยตั้งท้องขณะอยู่ในเรือนจำมีจำนวนไม่มากนักคือ ร้อยละ 7.2 และเพียงร้อยละ 1.2 เท่านั้นที่กำลังตั้งท้องขณะทำการสำรวจ

ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีบุตรครั้งแรกในช่วงอายุ 18 – 20 ปี (ร้อยละ 38.2) รองลงมา คือ อายุ 15 – 17 ปี (ร้อยละ 25.8) มีเพียงร้อยละ 2.3 เท่านั้นที่มีบุตรครั้งแรกอายุต่ำกว่า 15 ปี โดยผู้ต้องขังหญิงที่มีบุตรครั้งแรกมีอายุน้อยที่สุดคืออายุ 12 ปี อายุมากที่สุดคือ 43 ปี และอายุที่มีบุตรครั้งแรกโดยเฉลี่ยประมาณ 20 ปี

ซึ่งบุตรส่วนใหญ่ของผู้ต้องขังหญิงมีอายุน้อยกว่า 20 ปี (ร้อยละ 84.4) และส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับครอบครัวของผู้ต้องขังหญิง (ร้อยละ 50.8) รองลงมาคือพักอาศัยอยู่กับครอบครัวของพ่อเด็ก (ร้อยละ 24.5) นอกจากนี้ มีบุตรของผู้ต้องขังหญิงอยู่ไม่น้อยที่อยู่ตามลำพัง (ร้อยละ 2.5) อยู่ในสถานสงเคราะห์หรือหน่วยงานรัฐ (ร้อยละ 1) และมีผู้ต้องขังหญิงบางส่วนไม่ทราบว่ามีบุตรอยู่ที่ใด (ร้อยละ 0.9) มีเพียงร้อยละ 0.3 เท่านั้นที่บุตรอยู่กับผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ

ประวัติการทำงานและความรับผิดชอบทางครอบครัว

ข้อมูลการสำรวจในส่วนนี้เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดทางด้านเศรษฐกิจผู้ต้องขังหญิง ได้แก่ ประวัติการทำงาน (การประกอบอาชีพและรายได้) และประเด็นความรับผิดชอบทางครอบครัว ซึ่งเกี่ยวข้องกับภาระหน้าที่ในการเลี้ยงดูครอบครัวของผู้ต้องขังหญิง สามารถสรุปผลการสำรวจได้ดังต่อไปนี้

ประวัติการทำงาน

ผู้ต้องขังหญิงมากกว่าครึ่งหนึ่งเคยทำงานก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ (ร้อยละ 76.3) ส่วนกลุ่มผู้ต้องขังหญิงที่ไม่ได้ทำงาน แต่อยู่ระหว่างทำงานทำนั้นคิดเป็นร้อยละ 12.9 และร้อยละ 10.8 ไม่ได้ทำงานและไม่ได้หางานทำ

โดยผู้ต้องขังหญิงกลุ่มที่ไม่ได้ทำงานนั้น ประมาณครึ่งหนึ่งมีคู่ครองทำงานหาเลี้ยง (ร้อยละ 53) รองลงมาคือ ครอบครัวของผู้ต้องขังหาเลี้ยง (ร้อยละ 32.6) อย่างไรก็ตาม มีผู้ต้องขังกลุ่มหนึ่ง (ร้อยละ 7.3) ไม่มีใครหาเลี้ยงและไม่ได้รับการดูแลช่วยเหลือใด ๆ เลย

นอกจากนี้ ผู้ต้องขังหญิงบางกลุ่ม (ร้อยละ 5.6) ดำรงชีพโดยการกระทำผิดกฎหมาย ได้ส่วนแบ่งจากดอกเบียเงินกู้ มีบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คนในครอบครัวอุปการะดูแล และนำเงินเก็บมาใช้จ่ายในการดำรงชีพเป็นต้น

สำหรับกลุ่มผู้ต้องขังที่ทำงานก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ พบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงมีอาชีพหลักคือ ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 50.1)

ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพเสริม ส่วนกลุ่มที่มีอาชีพเสริมนั้น พบว่า เกินครึ่งหนึ่งมีอาชีพเสริมคือ ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 74.8) รองลงมาคือ รับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 18.5) และเกษตรกรรม (ร้อยละ 6.7) ตามลำดับ

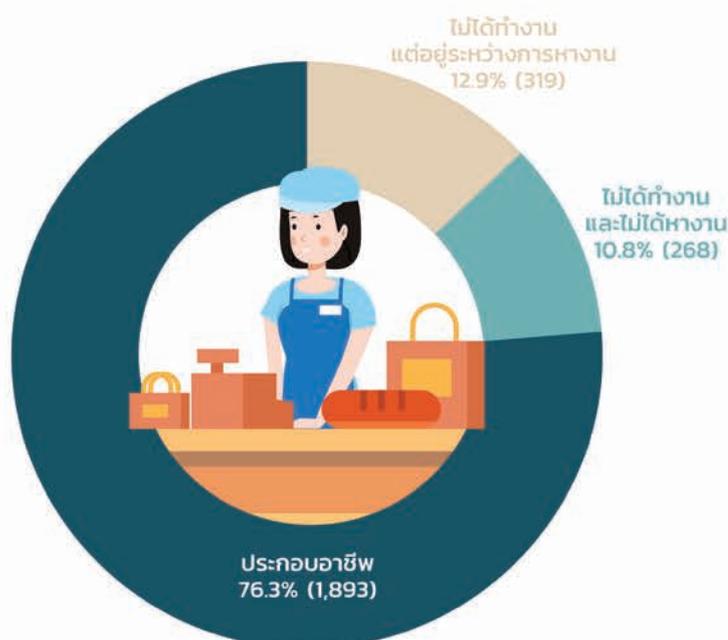
เมื่อพิจารณารายได้ต่อเดือนของผู้ต้องขังหญิงที่ได้จากการประกอบอาชีพ ทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริมก่อนเข้ามาในเรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีรายได้หลักในช่วง 5,000 – 10,000 บาทต่อเดือน โดยผู้ต้องขังหญิงมีรายได้หลักส่วนใหญ่ 9,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด ก่อนเข้าเรือนจำผู้ต้องขังหญิงที่มีรายได้หลักมากที่สุดคือ 1,000,000 บาทต่อเดือน และรายได้น้อยที่สุดคือ 500 บาทต่อเดือน

ส่วนรายได้เสริม พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีรายได้เสริมต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน โดยผู้ต้องขังหญิงมีรายได้เสริม 10,000 บาทต่อเดือน มากที่สุด

ผู้ต้องขังหญิงที่มีรายได้เสริมต่อเดือนมากที่สุดคือ 500,000 บาทต่อเดือน และรายได้น้อยที่สุดคือ 300 บาทต่อเดือน

ส่วนประเด็นการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการทางเพศ พบว่า ผู้ต้องขังหญิงเกือบทั้งหมดไม่เคยทำงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนี้เลย (ร้อยละ 92.3) มีเพียงร้อยละ 7.7 เท่านั้นที่เคยทำงานที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการทางเพศ

การประกอบอาชีพก่อนเข้ามาอยู่เรือนจำ

ความรับผิดชอบทางครอบครัว

ผลการสำรวจด้านความรับผิดชอบทางครอบครัวครอบคลุมประเด็นด้านความเพียงพอของรายได้ และความรับผิดชอบของผู้ต้องขังหญิงในการดูแลครอบครัวก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ

สำหรับผู้ต้องขังหญิงที่ทำงานก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำนั้น พบว่า รายได้ส่วนใหญ่ต้องนำมาเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว (ร้อยละ 98.90) และพบว่าผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ต้องเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไป

ส่วนความเพียงพอของรายได้ พบว่า ส่วนใหญ่รายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ (ร้อยละ 65.60) และร้อยละ 34.4 ของผู้ต้องขังหญิงมีรายได้ไม่เพียงพอ ในกรณีที่มีรายได้เพียงพอนั้นพบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ แม้จะมีรายได้เพียงพอ แต่ก็ไม่มีเงินสำหรับการเก็บออม และการใช้จ่ายอื่นๆ มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีรายได้เพียงพอสำหรับการออม และการใช้จ่ายอื่นๆ

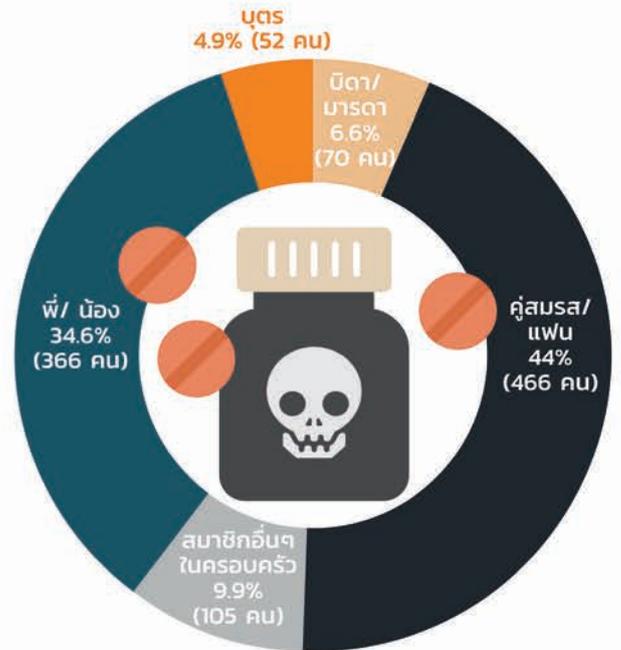
กว่าครึ่งของผู้ต้องขังหญิงเป็นเสาหลักในการหาเลี้ยงครอบครัว (ร้อยละ 60.2)

ในด้านการดูแลบุคคลในครอบครัว พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลบุคคลในครอบครัว (ร้อยละ 86.8) สำหรับกลุ่มผู้ต้องขังหญิงที่มีความรับผิดชอบในการเลี้ยงดูครอบครัว พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นการดูแลบุตรที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี (ร้อยละ 49.8) ซึ่งใกล้เคียงกับการดูแลบุคคลอื่นๆ ในครอบครัว เช่น บุตรที่มีอายุมากกว่า 20 ปี บิดามารดา บุคคลในครอบครัวที่ป่วย/ พิการ (ร้อยละ 45.0)

ประวัติของครอบครัว

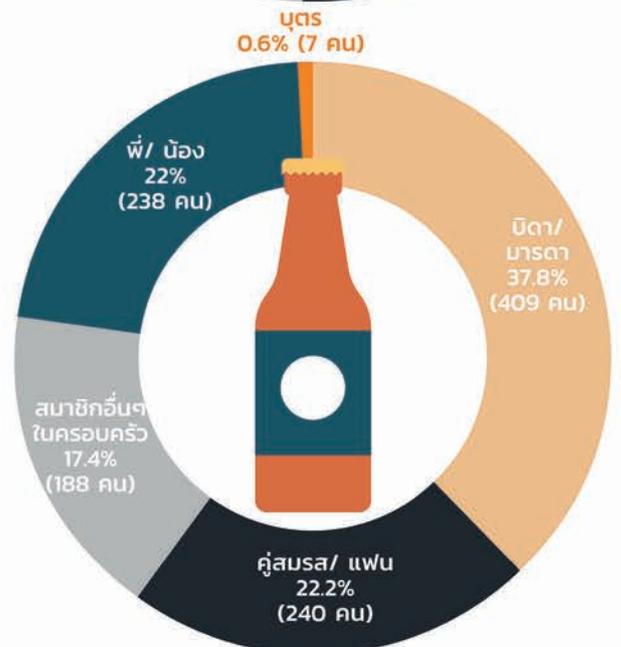
สมาชิกในครอบครัวที่มีประวัติการใช้สารเสพติด

พบว่า ร้อยละ 34 ของผู้ต้องขังหญิงมีสมาชิกในครอบครัวที่มีประวัติการใช้สารเสพติด ได้แก่ คู่สมรสหรือแฟนมากที่สุด (ร้อยละ 44) รองลงมาคือ พี่หรือน้อง (ร้อยละ 34.6)

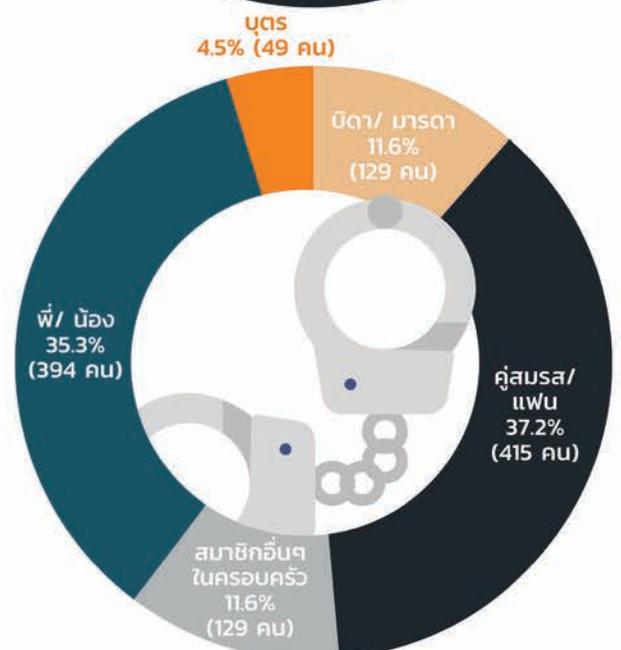
สมาชิกในครอบครัวที่มีประวัติการติดสุรา

พบว่า ร้อยละ 33.2 ของผู้ต้องขังหญิงมีสมาชิกในครอบครัวที่มีประวัติการติดสุรา ได้แก่ บิดาหรือมารดา มากที่สุด (ร้อยละ 37.8) รองลงมาคือ คู่สมรสหรือแฟน (ร้อยละ 22.2) ซึ่งใกล้เคียงกับพี่หรือน้อง (ร้อยละ 22)

สมาชิกในครอบครัวที่มีประวัติการถูกพิพากษาว่ากระทำผิด และ/หรือต้องโทษจำคุก

พบว่า ร้อยละ 37.1 ของผู้ต้องขังหญิงมีสมาชิกในครอบครัวที่เคยถูกพิพากษาว่ากระทำผิด และ/หรือต้องโทษจำคุก ได้แก่ คู่สมรสหรือแฟนมากที่สุด (ร้อยละ 37.2) รองลงมาคือ พี่หรือน้อง (ร้อยละ 35.3)

บทที่ 4

การกระทำความผิด ของผู้ต้องขังหญิง

ผลการสำรวจผู้ต้องขังหญิงในประเทศไทยด้านการกระทำผิดของ
ผู้ต้องขังหญิง* แบ่งเป็น 4 ประเด็น ได้แก่

- 1) การกระทำผิดในปัจจุบัน
- 2) การถูกคุมขัง - การรับโทษจำคุก
- 3) การกระทำผิดในอดีต
- 4) การใช้สารเสพติด

* ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในภาคผนวกบทที่ 4 ที่หน้า 61

การกระทำความผิดในปัจจุบัน

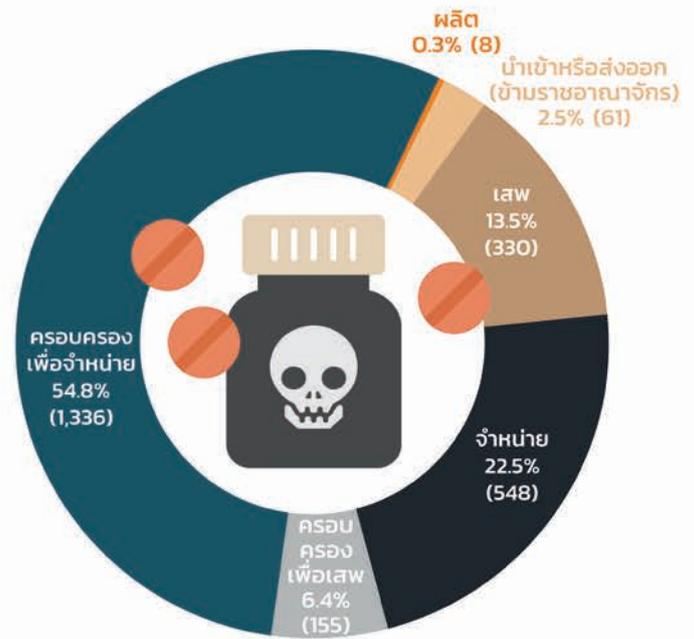
ผลการสำรวจพบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่กระทำผิดฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากที่สุด (ร้อยละ 79.9) รองลงมาคือ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ร้อยละ 13.5) และความผิดเกี่ยวกับเพศ (ร้อยละ 2.3)

ครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงที่กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มีความผิดฐานครอบครองเพื่อจำหน่าย (ร้อยละ 54.8) รองลงมาคือ จำหน่าย (ร้อยละ 22.5) และเสพ (ร้อยละ 13.5) ตามลำดับ

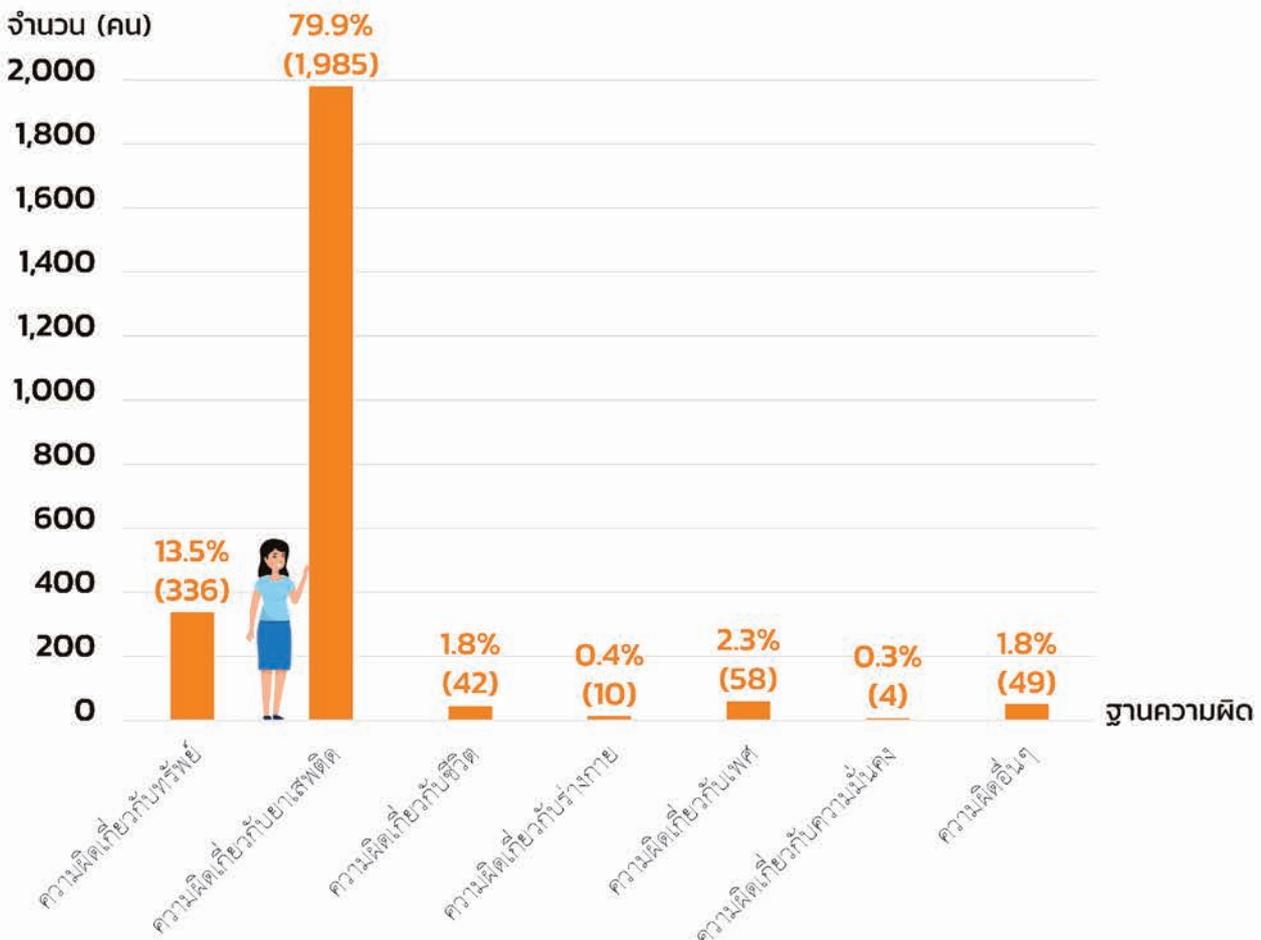
ส่วนประเด็นสาเหตุของการกระทำผิด พบว่า เหตุผลหรือแรงจูงใจ ในการกระทำผิด 5 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาด้านการเงินมากที่สุด (ร้อยละ 22.3) รองลงมาคือ การช่วยเหลือและหาเลี้ยงครอบครัว (ร้อยละ 15.6) ซึ่งใกล้เคียงกับด้านการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (ร้อยละ 14.6) ต่อมาคือ ความอยากมีอยากได้ (ร้อยละ 11.0) และการใช้สารเสพติด หรือติดสารเสพติด (ร้อยละ 9.6) อย่างไรก็ตาม มีผู้ต้องขังหญิง ร้อยละ 4.6 ยืนยันว่าไม่ได้กระทำผิด

สำหรับอายุขณะถูกจับกุม พบว่า ผู้ต้องขังหญิงถูกจับกุมในช่วงอายุ 26 – 30 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 23.5) ซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มผู้ต้องขังหญิง ช่วงอายุ 21 – 25 ปี (ร้อยละ 22.7) และกลุ่มผู้ต้องขังหญิงอายุ 51 ปี ขึ้นไป เป็นกลุ่มที่น้อยที่สุด (ร้อยละ 2.8) ผู้ต้องขังหญิงถูกจับกุมอายุน้อย ที่สุดคืออายุ 17 ปี อายุมากที่สุดคือ 65 ปี และอายุเฉลี่ยของผู้ต้องขังหญิงขณะถูกจับกุม คือ 31 ปี ซึ่งขณะที่ถูกจับกุมนั้น มีผู้ต้องขังเพียงส่วน น้อยเท่านั้นที่เป็นนักเรียนหรือนักศึกษา (ร้อยละ 7.2) และกว่าครึ่งหนึ่ง ของผู้ต้องขังหญิงที่ถูกจับกุมขณะเป็นนักเรียนหรือนักศึกษามีระดับการ ศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 57.9)

ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

จำนวนผู้ต้องขังหญิงที่กระทำผิดในฐานความผิดต่างๆ

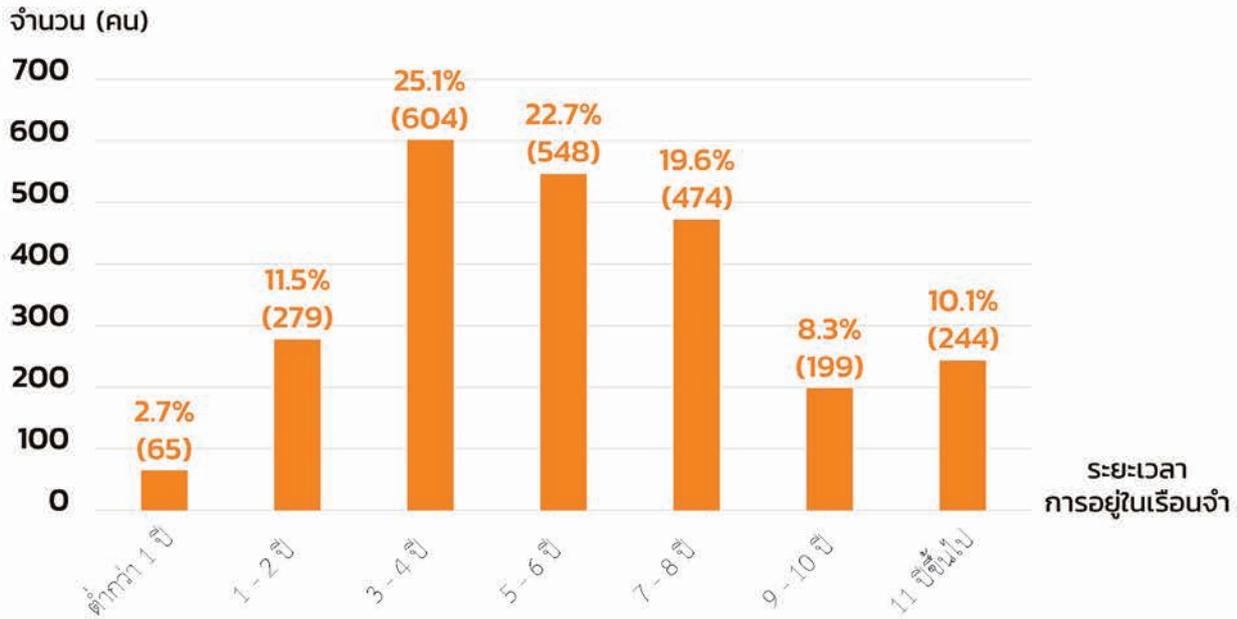

การถูกคุมขังหรือรับโทษจำคุก

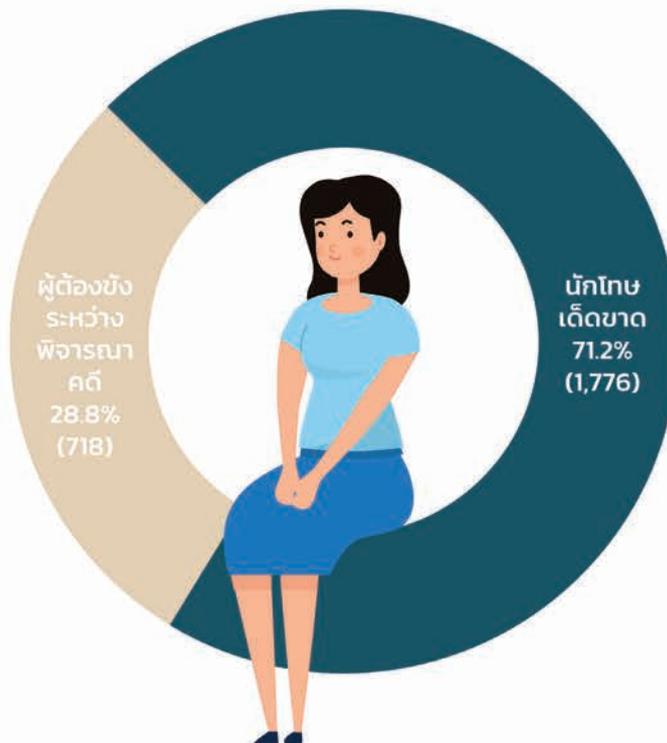
ผลการสำรวจด้านการถูกคุมขังหรือการรับโทษจำคุก พบว่า ระยะเวลาในการถูกคุมขังในเรือนจำของกลุ่มผู้ต้องขังหญิงอยู่ในช่วงระหว่าง 3 – 4 ปี มากที่สุด และมากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงเป็นนักโทษเด็ดขาด (ร้อยละ 71.2) ส่วนผู้ต้องขังหญิงที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดี พบว่า เกือบครึ่งหนึ่งอยู่ระหว่างการสอบสวน (ร้อยละ 48.2) รองลงมาคือ อยู่ระหว่างการอุทธรณ์ – ฎีกา (ร้อยละ 29)

สำหรับลำดับชั้นของนักโทษ พบว่า ผู้ต้องขังหญิงอยู่ในลำดับนักโทษชั้นเยี่ยมมากที่สุด (ร้อยละ 28.8) รองลงมาคือ นักโทษชั้นกลาง (ร้อยละ 26.1) มีเพียงร้อยละ 4.5 และร้อยละ 0.4 เท่านั้นที่เป็นนักโทษชั้นเลว และชั้นเลวมาก ตามลำดับ

ระยะเวลาในการอยู่เรือนจำ

ประเภทของนักโทษ

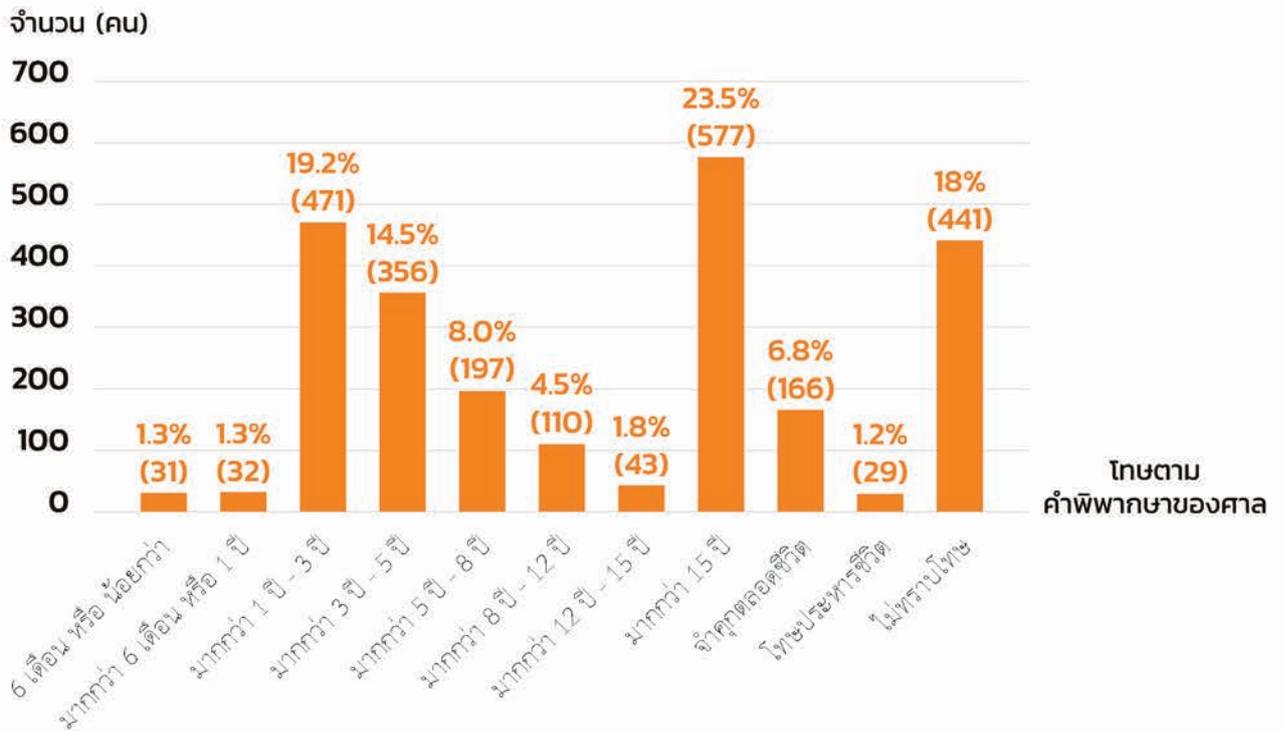

ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ได้รับการพิจารณาคดีในชั้นศาลแล้ว (ร้อยละ 83.1) สำหรับการพิจารณาคดีในชั้นศาล ประมาณร้อยละ 40 ของผู้ต้องขังหญิง ไม่มีทนายความในชั้นศาล รองลงมาคือ มีทนายความ ซึ่งเป็นกรจ้างทนายความส่วนตัว (ร้อยละ 33.5) และมีทนายความโดยศาลแต่งตั้งทนายให้ (ร้อยละ 18) ตามลำดับ

ผลการสำรวจโทษตามคำพิพากษาของศาล พบว่า ผู้ต้องขังหญิงที่ได้รับโทษจำคุกมากกว่า 15 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 23.5) รองลงมาคือ ได้รับโทษจำคุกมากกว่า 1 – 3 ปี (ร้อยละ 19.2) ผู้ต้องขังหญิงร้อยละ 18 ที่ยังไม่ทราบโทษ และร้อยละ 1.2 ได้รับโทษประหารชีวิต

โทษตามคำพิพากษาของศาล

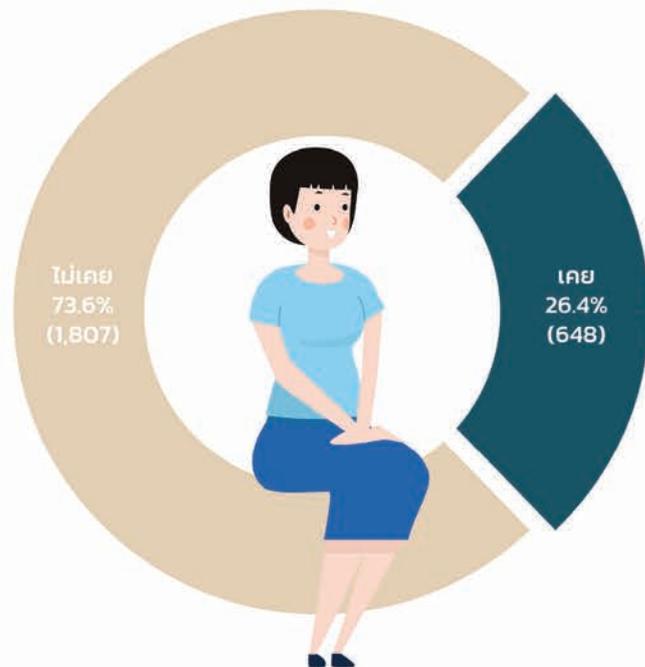

การกระทำผิดในอดีต

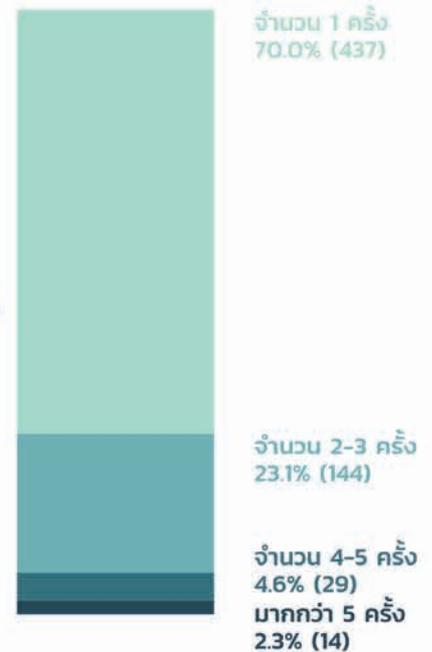
ผลการสำรวจ พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ต้องขังหญิงไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน (ร้อยละ 73.6) สำหรับกลุ่มผู้ต้องขังหญิงที่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน (ร้อยละ 26.4) ส่วนใหญ่เคยต้องโทษมาแล้ว 1 ครั้ง (ร้อยละ 70) รองลงมาคือ 2 – 3 ครั้ง (ร้อยละ 23.1) และร้อยละ 2.3 ของผู้ต้องขังหญิงเคยต้องโทษจำคุกมาแล้วมากกว่า 5 ครั้ง

ฐานความผิดที่เคยถูกโทษจำคุกในอดีต พบว่า กว่าร้อยละ 80 ของผู้ต้องขังหญิงที่เคยถูกต้องโทษจำคุกมาก่อน โดยกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากที่สุด และเป็นกรณีครอบครองเพื่อจำหน่ายมากที่สุด (ร้อยละ 34.9) รองลงมาคือ เสพ (ร้อยละ 27.0) นอกจากนี้ พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ไม่เคยถูกจับกุมในขณะที่อายุต่ำกว่า 20 ปี (ร้อยละ 87.4)

การกระทำผิดในอดีต

จำนวนครั้งของการถูกต้องโทษจำคุกในอดีต

การใช้สารเสพติดและเครื่องดื่มมึนเมา

ในส่วนนี้เป็นการสำรวจประวัติการใช้สารเสพติดและเครื่องดื่มมึนเมาของผู้ต้องขังหญิงก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ ผลการสำรวจประวัติการใช้สารเสพติด พบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงเคยใช้สารเสพติดก่อนที่จะเข้ามาอยู่ในเรือนจำ (ร้อยละ 57.6) ความถี่ในการใช้สารเสพติดกรณีเคยใช้สารเสพติด พบว่า ประมาณร้อยละ 40 ของผู้ต้องขังหญิงเสพเป็นประจำทุกวัน (ติดยา) รองลงมาคือ เสพ 1 – 2 ครั้งต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 35.1) ซึ่งการใช้สารเสพติดส่วนใหญ่จะมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดในปัจจุบัน (ร้อยละ 72.5) อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่แล้วผู้ต้องขังหญิงที่เคยใช้สารเสพติด ไม่เคยได้รับการบำบัดในปัญหาเสพติด (ร้อยละ 70.5)

ผลการสำรวจการติดสุราและเครื่องดื่มมึนเมา พบว่า เกินครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงไม่เคยติดสุราหรือเครื่องดื่มมึนเมา (ร้อยละ 65.5) สำหรับกลุ่มที่เคยติดสุราหรือเครื่องดื่มมึนเมา (ร้อยละ 34.5) พบว่า ความถี่ในการติดสุราหรือเครื่องดื่มมึนเมา คือ 1 – 2 ครั้งต่อเดือน มากที่สุด (ร้อยละ 43.8) รองลงมาคือ 1 – 2 ครั้งต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 36) ซึ่งการติดสุราหรือเครื่องดื่มมึนเมาของผู้ต้องขังหญิงไม่มีความเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดในปัจจุบัน (ร้อยละ 90.5) และส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการบำบัดในปัญหาการติดสุราหรือเครื่องดื่มมึนเมา (ร้อยละ 97.8)

บทที่ 5

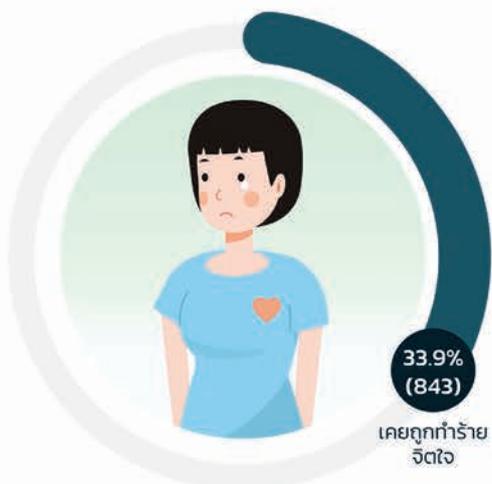
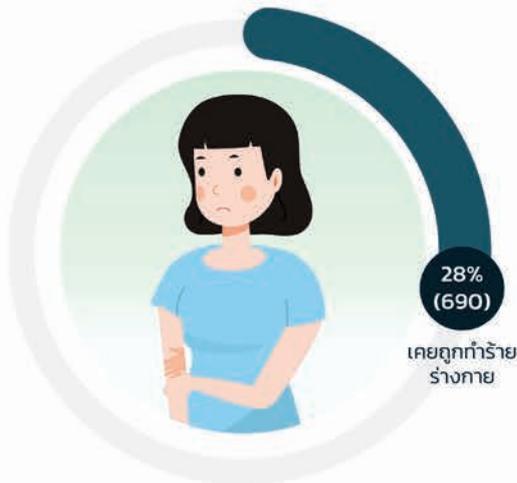
ประสบการณ์ความรุนแรง และสภาวะสุขภาพจิต

บทนี้แบ่งผลการสำรวจผู้ต้องขังหญิงในประเทศไทยเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ ประสบการณ์ความรุนแรง และสภาวะสุขภาพจิต ซึ่งเป็นประสบการณ์ก่อนที่ผู้ต้องขังหญิงถูกควบคุมตัวในเรือนจำ⁵ ผลการสำรวจดังต่อไปนี้

⁵ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในภาคผนวกบทที่ 5 ที่หน้า 68

ประสบการณ์ความรุนแรง

ประสบการณ์ความรุนแรงในส่วนนี้ คือ การที่ผู้ต้องขังหญิงเป็นผู้กระทำความรุนแรงโดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

ความรุนแรงทางด้านร่างกาย

การทำร้ายร่างกาย เช่น ตี ตบ ตะบอง ใช้ไฟจี้ น้ำร้อนลวก จับกดน้ำ

ผลการสำรวจด้านความรุนแรงทางร่างกาย พบว่า ส่วนใหญ่แล้วผู้ต้องขังหญิงไม่เคยถูกทำร้ายร่างกาย (ร้อยละ 72)

สำหรับกลุ่มที่เคยถูกทำร้ายร่างกาย (ร้อยละ 28) เคยถูกทำร้ายร่างกายมากที่สุด 1 – 2 ครั้ง (ร้อยละ 41.4)

โดยมีสัดส่วนใกล้เคียงกับกลุ่มที่เคยถูกทำร้ายร่างกายมากกว่า 5 ครั้ง (ร้อยละ 39.8) ซึ่งบุคคลที่ทำร้ายร่างกายผู้ต้องขังหญิง ได้แก่ คู่ครอง (สามี/ คนรักหรือแฟน) มากที่สุด (ร้อยละ 73.8) รองลงมาคือ บุคคลที่รู้จัก เช่น เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน หรืออดีตสามี (ร้อยละ 9.1)

และการถูกทำร้ายร่างกายส่วนใหญ่ไม่เกี่ยวข้องในการทำให้ผู้ต้องขังหญิงกระทำความผิดในฐานความผิดปัจจุบัน (ร้อยละ 75.4)

ความรุนแรงทางเพศ

การถูกล่วงละเมิดทางเพศ เช่น ลวนลาม ลูบไล้ จับต้องร่างกายในทางที่ไม่เหมาะสม ช่มชู้ ซึ่งรวมถึงการล่วงล้ำทางอวัยวะเพศหรือทวารหนัก หรือการร่วมเพศโดยทางปาก

ผลการสำรวจจากตารางที่ 5.2 พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ไม่เคยถูกล่วงละเมิดทางเพศ (ร้อยละ 95)

มีเพียงร้อยละ 5 เคยมีประสบการณ์ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งมีจำนวนเกินครึ่งเคยถูกล่วงละเมิดทางเพศ 1 – 2 ครั้ง (ร้อยละ 64.6) รองลงมาคือ มีประสบการณ์ถูกล่วงละเมิดทางเพศ มากกว่า 5 ครั้ง (ร้อยละ 19.8) ซึ่งถูกกระทำโดยคู่ครอง (สามี/ คนรัก/ แฟน) มากที่สุด (ร้อยละ 39.5) รองลงมาคือ บุคคลที่รู้จัก เช่น เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน (ร้อยละ 26.5) และการถูกล่วงละเมิดทางเพศส่วนใหญ่ไม่เกี่ยวข้องในการทำให้ผู้ต้องขังหญิงกระทำความผิดในฐานความผิดปัจจุบัน (ร้อยละ 81.1)

ความรุนแรงทางจิตใจ

การถูกทำร้ายจิตใจ เช่น ดุด่า พุดจาตุดุก เยาะเย้ย ทำให้รู้สึกไร้ค่า หรือตกใจกลัว

จากตารางที่ 5.3 พบว่า เกินครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงไม่เคยมีประสบการณ์ถูกทำร้ายจิตใจ (ร้อยละ 66.1)

สำหรับกลุ่มที่มีประสบการณ์ถูกทำร้ายจิตใจ (ร้อยละ 33.9) ประมาณครึ่งหนึ่งเคยถูกทำร้ายจิตใจมากกว่า 5 ครั้ง (ร้อยละ 54.8) รองลงมาคือ 1 – 2 ครั้ง (ร้อยละ 26.9) ซึ่งจะถูกทำร้ายจิตใจโดยคู่ครอง (สามี/ คนรัก/ แฟน) มากที่สุด (ร้อยละ 38.6) รองลงมาคือ บุคคลที่รู้จัก เช่น เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน ครอบครัวสามีอดีตสามี (ร้อยละ 26.9) และประมาณครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงมีความคิดเห็นว่าการถูกทำร้ายจิตใจไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดในฐานความผิดปัจจุบัน (ร้อยละ 53.9)

สภาวะสุขภาพจิต

สภาวะสุขภาพจิตในส่วนนี้แบ่งเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่

1. ปัญหาสุขภาพจิต ได้แก่ การมีปัญหาด้านจิต การทำร้ายร่างกาย การพยายามฆ่าตัวตาย
2. สภาวะสุขภาพจิต ได้แก่ ความเครียด (stress) ความซึมเศร้า (depression) การเห็นคุณค่าในตนเอง (self-esteem) และความยืดหยุ่นและทนทานของจิตใจ (resilience quotient)

1. ปัญหาสุขภาพจิต

ผลการสำรวจ พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ ไม่เคยได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีปัญหาสุขภาพจิต (ร้อยละ 97.3) สำหรับกลุ่มที่เคยถูกวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีปัญหาสุขภาพจิตนั้น (ร้อยละ 2.7) มากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงมีปัญหาสุขภาพจิตก่อนเข้าเรือนจำ แต่ปัจจุบันอาการดีขึ้นแล้ว รองลงมาคือ มีปัญหาสุขภาพจิตเมื่อเข้ามาอยู่ในเรือนจำ (ร้อยละ 21) และ มีปัญหาสุขภาพจิตก่อนเข้ามาในเรือนจำแต่อาการแย่ลงเมื่อเข้ามาในเรือนจำ (ร้อยละ 17.7)

ประเด็นการทำร้ายร่างกายและการฆ่าตัวตาย พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ไม่เคยทำร้ายตนเองหรือพยายามฆ่าตัวตาย (ร้อยละ 83.4) สำหรับกลุ่มที่เคยมีประสบการณ์ดังกล่าว (ร้อยละ 16.6) พบว่ากลุ่มผู้ต้องขังหญิงเคยทำร้ายตนเองมากที่สุด (ร้อยละ 45.9) รองลงมาคือ เคยทำร้ายตนเองและเคยพยายามฆ่าตัวตาย (ร้อยละ 34.3) และร้อยละ 19.8 ของผู้ต้องขังหญิงเคยพยายามฆ่าตัวตาย

สำหรับกลุ่มที่เคยทำร้ายตนเองส่วนใหญ่จะเคยทำร้ายตนเองก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ (ร้อยละ 91.3) และร้อยละ 7.1 ของผู้ต้องขังหญิงเคยทำร้ายตนเองทั้งก่อนอยู่ในเรือนจำ และขณะอยู่ในเรือนจำ มีเพียงร้อยละ 1.6 ของผู้ต้องขังหญิงเท่านั้นที่เคยทำร้ายตนเองขณะอยู่ในเรือนจำ

ส่วนการเคยพยายามฆ่าตัวตาย พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ต้องขังหญิงเคยพยายามฆ่าตัวตายก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ (ร้อยละ 90.3) โดยร้อยละ 6.5 ของผู้ต้องขังหญิงเคยพยายามฆ่าตัวตาย ทั้งก่อนอยู่ในเรือนจำและขณะอยู่ในเรือนจำ และร้อยละ 3.2 ของผู้ต้องขังหญิงเคยพยายามฆ่าตัวตายขณะอยู่ในเรือนจำ

เมื่อผู้ต้องขังหญิงมีปัญหาความทุกข์ใจ/ ไม่สบายใจ ประมาณครึ่งหนึ่งจะปรึกษาเพื่อนในเรือนจำ (ร้อยละ 50.7) รองลงมาคือ จะเก็บไว้คนเดียว (ร้อยละ 19.3) ซึ่งจะมีสัดส่วนใกล้เคียงกับการปรึกษาคอครบครัว (ร้อยละ 16.4) การปรึกษาเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ (ร้อยละ 9.7) และบางกลุ่มจะหากิจกรรมต่างๆ ทำ เช่น การนั่งสมาธิ การเล่นกีฬา อ่านหนังสือ เป็นต้น (ร้อยละ 3.9)

2. สภาวะสุขภาพจิต

ความเครียด (STRESS)

ความเครียดเป็นกลไกของร่างกายและจิตใจที่เกิดการตื่นตัวเตรียมรับมือกับเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่น่าพอใจ เกินความสามารถที่จะแก้ไขได้ ทำให้รู้สึกหนักใจ เป็นทุกข์ และอาจทำให้เกิดอาการผิดปกติทางร่างกายและพฤติกรรมตามไปด้วย

การสำรวจความเครียดของผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ ดำเนินการโดยให้ผู้ต้องขังหญิงประเมินอาการรวมทั้งความรู้สึกของตนเองที่มีต่อสถานการณ์ (ตารางที่ 5.6) และให้ประเมินความถี่ของการเกิดเหตุการณ์หรือสถานการณ์ดังกล่าว จากระดับ 0 คือ เป็นน้อยหรือแทบไม่มีเลย ถึงระดับ 4 คือ เป็นประจำ (เกือบทุกวัน)

ผลการสำรวจระดับความเครียดของผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ พบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงมีความเครียดน้อย (ค่าเฉลี่ย = 0.99, ร้อยละ 51.2) รองลงมา มีความเครียดปานกลาง (ร้อยละ 29) และประมาณร้อยละ 10 ของผู้ต้องขังหญิง มีความเครียดในระดับเครียดมากที่สุด (ร้อยละ 9.7)

ภาวะซึมเศร้า (DEPRESSION)

ภาวะซึมเศร้าเป็นภาวะป่วยทางจิตที่ร้ายแรง ผู้มีภาวะดังกล่าวจะรู้สึกเศร้าและขาดความสนใจต่อสิ่งรอบข้างเป็นเวลาหลายสัปดาห์ และอาจส่งผลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ภาวะซึมเศร้านี้อาจทำให้เกิดความเจ็บปวดทางอารมณ์อย่างมาก ทั้งต่อผู้ป่วยเองและคนใกล้ชิด ถ้ามีอาการรุนแรงอาจจะเป็นโรคซึมเศร้าได้ ซึ่งโรคซึมเศร้าเป็นโรคทางจิตเวชประเภทหนึ่งสามารถพบได้บ่อยมากและเกิดขึ้นได้กับทุกคน เป็นภาวะจิตใจที่หม่นหมอง หดหู่ เศร้า ร่วมกับความรู้สึกท้อแท้ หมดหวัง มองโลกในแง่ร้าย มีความรู้สึกผิด ไร้ค่า ต่ำหนีดตัวเอง เมื่อมีอาการเหล่านี้เกิดขึ้นเป็นเวลานานโดยไม่มีทีท่าว่าจะดีขึ้น จนกระทั่งมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ความคิด อารมณ์ และสังคมอย่างชัดเจน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ทำให้รู้สึกว่าตัวเองไม่มีความสุข มีแต่ความวิตกกังวล จึงต้องได้รับการรักษาโดยเร็ว ด้วยการปรึกษาจิตแพทย์ การสำรวจภาวะซึมเศร้าหรือความเสี่ยงในการเป็นโรคซึมเศร้าของผู้ต้องขังหญิงดำเนินการโดยให้ผู้ต้องขังหญิงประเมินอาการและความรู้สึกของตนเอง

ผลการสำรวจพบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีระดับความซึมเศร้าอยู่ในเกณฑ์ปกติ คือ อยู่ในสภาวะที่ปกติ (ค่าเฉลี่ย 0.69, ร้อยละ 59.6) ไม่ได้มีความซึมเศร้าที่มีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวัน รองลงมาคือ มีสภาวะความซึมเศร้าน้อย (ร้อยละ 28.8) แต่อย่างไรก็ตาม มีผู้ต้องขังหญิงกลุ่มหนึ่ง (ส่วนน้อย) มีสภาวะความซึมเศร้าในระดับรุนแรง (ร้อยละ 2.7) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ควรได้รับคำปรึกษาจากจิตแพทย์ต่อไป

การเห็นคุณค่าในตนเอง (SELF-ESTEEM)

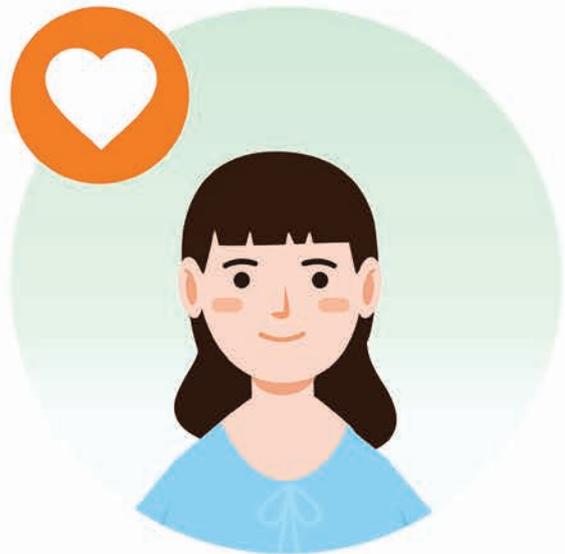
การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลรับรู้ว่าตนเองมีคุณค่า นำไปสู่ความเชื่อมั่นในตนเอง และการยอมรับนับถือตนเอง ซึ่งเป็นผลจากการประเมินตนเองโดยภาพรวมในด้านความสามารถ ความสำคัญ และความสำเร็จของตนเอง โดยแสดงออกมาในรูปแบบของทัศนคติในแง่บวกที่มีต่อตนเอง ซึ่งการเห็นคุณค่าในตนเองมีความสำคัญอย่างมากที่บุคคลจะสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ผลการสำรวจการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ต้องขังหญิง พบว่าส่วนใหญ่ผู้ต้องขังหญิงมีทัศนคติต่อตัวเองค่อนข้างบวก คือ มีระดับการเห็นคุณค่าของตนเองในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.46, ร้อยละ 40.8) รองลงมาคือ เห็นคุณค่าในตนเองน้อย (ร้อยละ 34.1) และเห็นคุณค่าในตนเองสูง (ร้อยละ 25.1)

ความยืดหยุ่นและความทนทานของจิตใจ (RESILIENCE QUOTIENT)

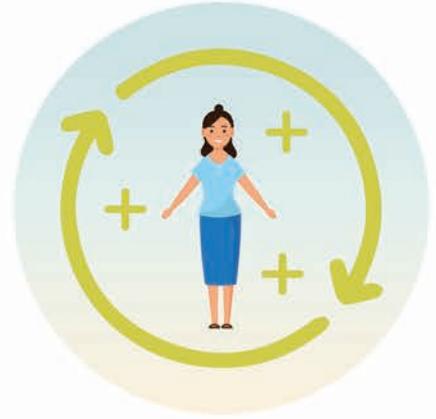
ความยืดหยุ่นและความทนทานของจิตใจหรือพลังทางจิตใจ เป็นสมรรถภาพของบุคคลในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ เช่น ความเสียเปรียบทางสังคม สถานการณ์ที่มีอุปสรรค รวมทั้งสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ การสำรวจครั้งนี้แบ่งความยืดหยุ่นและความทนทานของจิตใจเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ด้านความทนทานทางอารมณ์ ด้านกำลังใจ (จิตใจ) และด้านการจัดการกับปัญหา ผลการสำรวจดังต่อไปนี้

ด้านความทนทานทางอารมณ์

ด้านความทนทานทางอารมณ์ คือ ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ไม่ให้อ่อนไหวง่าย อดทนภายใต้สถานการณ์ที่กดดันได้โดยไม่เสียสุขภาพจิต

ผลการสำรวจความยืดหยุ่นและความทนทานของจิตใจ ด้านความทนทานทางอารมณ์ของผู้ต้องขังหญิง พบว่า ส่วนใหญ่แล้วผู้ต้องขังหญิงมีระดับความทนทานทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 60.3) รองลงมาคือ ความทนทานทางอารมณ์ในระดับต่ำ (ร้อยละ 21.9)

ด้านกำลังใจ (จิตใจ)

กำลังใจ คือ จิตใจที่มีความมุ่งมั่น ไม่ท้อถอย มีพลังที่จะเอาชนะปัญหาอุปสรรคหรือฝ่าฟันไปสู่ความสำเร็จ

ผลการสำรวจความยืดหยุ่นและความทนทานของจิตใจ ด้านกำลังใจของผู้ต้องขังหญิง พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ต้องขังหญิงมีความยืดหยุ่น และความทนทานของจิตใจ ด้านกำลังใจในระดับปานกลาง (ร้อยละ 55.1) รองลงมาคือ กำลังใจในระดับสูง (ร้อยละ 32.3)

ด้านการจัดการกับปัญหา

ด้านการจัดการกับปัญหา คือ ความพยายามในการแก้ไขปัญหา โดยคิดหาเหตุผลในการแก้ไขปัญหา หาข้อมูล หาสาเหตุของปัญหา รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น เพื่อหาทางออกที่ดีที่สุด

ผลการสำรวจความยืดหยุ่นและความทนทานของจิตใจ ด้านการจัดการกับปัญหา พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ต้องขังหญิงมีความยืดหยุ่นและความทนทานของจิตใจ ด้านการจัดการกับปัญหาระดับปานกลาง (ร้อยละ 67.6) รองลงมาคือ การจัดการกับปัญหา ระดับต่ำ (ร้อยละ 18.5)

เมื่อเปรียบเทียบระดับความยืดหยุ่นและความทนทานของจิตใจทั้ง 3 ด้าน พบว่า ผู้ต้องขังหญิง มีระดับความยืดหยุ่นและความทนทาน ด้านกำลังใจ (จิตใจ) สูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดการกับปัญหา และ ด้านความทนทานทางอารมณ์ มีระดับน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆ

บทที่ 6

วิถีชีวิตในเรือนจำ

บทนี้จะเป็นการนำเสนอผลการสำรวจผู้ต้องขังหญิงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตในเรือนจำและทัศนคติสถานหญิง ผลการสำรวจแบ่งเป็น 5 ประเด็น⁶ ได้แก่

การติดต่อ
โลกภายนอก

การใช้ชีวิต
ในเรือนจำ

ความปลอดภัย
ในเรือนจำ

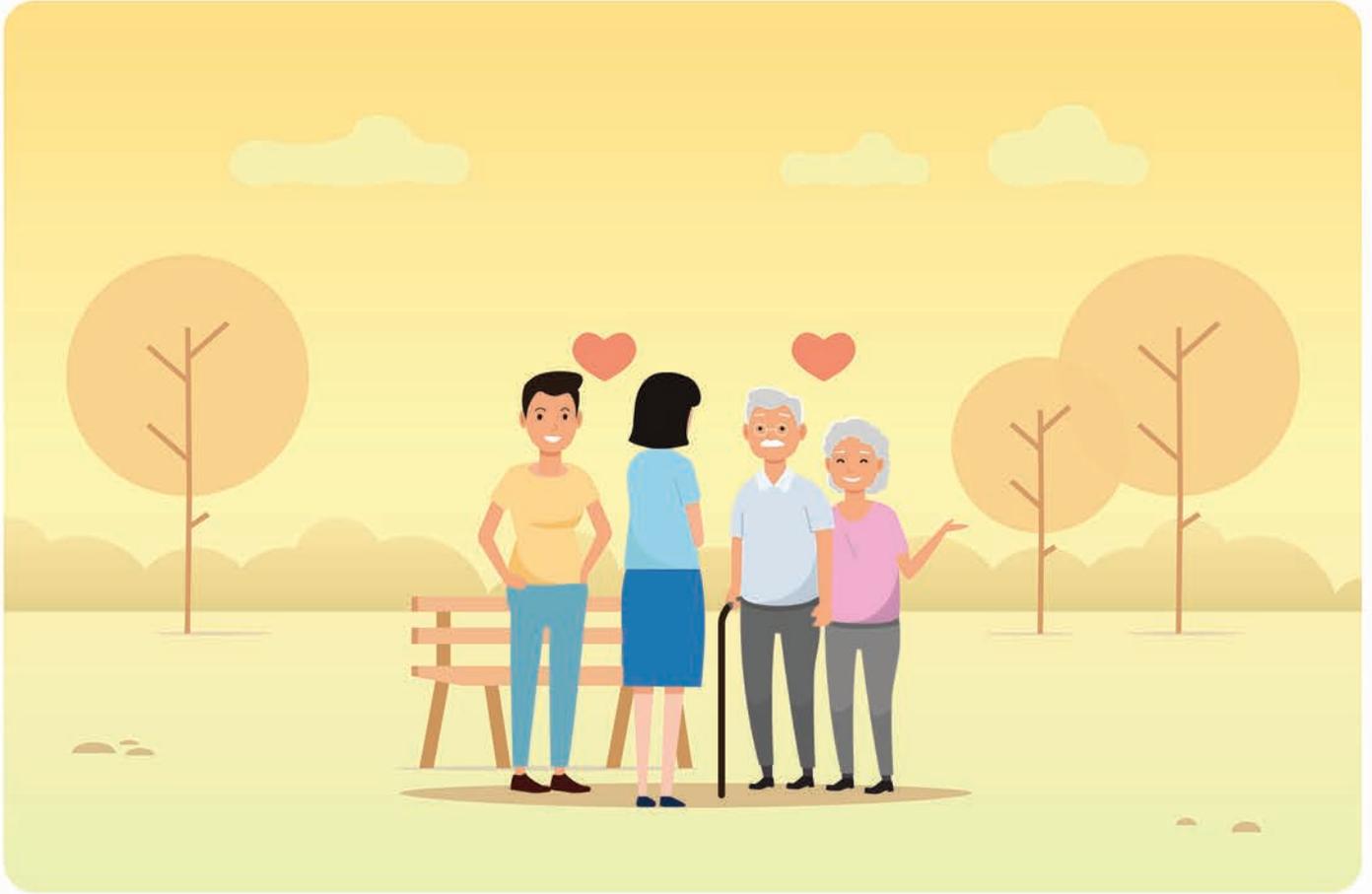
ผู้ต้องขังหญิงต่างชาติ

เสียงสะท้อนจากผู้ต้องขังหญิง
ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ในเรือนจำ

⁶ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในภาคผนวกบทที่ 6 ที่หน้า 77

การติดต่อโลกภายนอก

การติดต่อโลกภายนอกในการสำรวจครั้งนี้ หมายถึง การที่ผู้ต้องขังหญิงติดต่อกับบุคคลที่อยู่ภายนอกเรือนจำหรือทัณฑสถานหญิง ผลการสำรวจ พบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงติดต่อกับบุคคลภายนอก ได้แก่ บุตรและครอบครัว (ร้อยละ 52.6) รองลงมาคือ ติดต่อกับครอบครัว (ร้อยละ 37.9) และ ไม่ติดต่อกับใครเลย (ร้อยละ 5.1) มีเพียงร้อยละ 4.4 ที่ติดต่อกับบุตรเท่านั้น

ผลการสำรวจการติดต่อกับครอบครัวของผู้ต้องขังหญิง พบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงติดต่อกับครอบครัวโดยวิธีการเยี่ยมเยียน (ร้อยละ 49.2) รองลงมาคือ การติดต่อทางจดหมาย (ร้อยละ 45.3) ส่วนความถี่ในการติดต่อกับครอบครัว พบว่า ความถี่ในการติดต่อที่มากที่สุด คือ เดือนละ 1 – 2 ครั้ง (ร้อยละ 33.2) รองลงมาคือ สัปดาห์ละ 1 – 2 ครั้ง (ร้อยละ 24.6) ซึ่งใกล้เคียงกับ การติดต่อประมาณ 2 – 3 เดือนต่อครั้ง (ร้อยละ 23)

ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ที่ติดต่อกับครอบครัว ไม่มีปัญหาในการติดต่อกับครอบครัว (ร้อยละ 54.2) สำหรับผู้ต้องขังหญิงที่มีปัญหาในการติดต่อกับครอบครัว (ร้อยละ 45.8) ปัญหา 5 อันดับแรกที่พบ ได้แก่ เรือนจำอยู่ไกลเกินไปสำหรับการเดินทาง (ร้อยละ 31.0) การเดินทางมาเยี่ยมมีค่าใช้จ่ายสูง (ร้อยละ 28.2) ไม่มีโทรศัพท์ในเรือนจำ (ร้อยละ 13.8) ครอบครัวไม่ว่าง (ร้อยละ 12.7) และครอบครัวมีปัญหาสุขภาพ (ร้อยละ 8.3) ตามลำดับ

สำหรับความเพียงพอในการที่เรือนจำเปิดโอกาสให้ติดต่อกับครอบครัวนั้น ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเพียงพอ (ร้อยละ 58.5) แต่ในขณะเดียวกันผู้ต้องขังหญิงกลุ่มหนึ่งมีความรู้สึกว่าไม่เพียงพอในการติดต่อกับครอบครัว (ร้อยละ 36.6)

ผลการสำรวจการติดต่อกับบุตรของผู้ต้องขังหญิง พบว่า ผู้ต้องขังหญิงติดต่อกับบุตรโดยวิธีการเยี่ยมเยียน (ร้อยละ 47.9) และ การติดต่อทางจดหมาย (ร้อยละ 46.9) ใกล้เคียงกัน ส่วนความถี่ในการติดต่อกับบุตร พบว่า ความถี่ในการติดต่อที่มากที่สุดคือ เดือนละ 1 – 2 ครั้ง (ร้อยละ 30.8) รองลงมาคือ การติดต่อประมาณ 2 – 3 เดือนต่อครั้ง (ร้อยละ 27.8) และสัปดาห์ละ 1 – 2 ครั้ง (ร้อยละ 17.9) ตามลำดับ

ผู้ต้องขังหญิงที่ติดต่อกับบุตร ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการติดต่อ (ร้อยละ 54) สำหรับผู้ต้องขังหญิงที่มีปัญหาในการติดต่อกับบุตร (ร้อยละ 46) ปัญหา 5 อันดับแรกที่พบ ได้แก่ เรือนจำอยู่ไกลเกินไปสำหรับการเดินทาง (ร้อยละ 32.4) การเดินทางมาเยี่ยมมีค่าใช้จ่ายสูง (ร้อยละ 29.5) ไม่มีโทรศัพท์ในเรือนจำ (ร้อยละ 13.8) บุตรไม่ว่าง (ร้อยละ 9.7) และปัญหาอื่นๆ ได้แก่ บุตรเข้าเรียน หรือเรียนต่างจังหวัด บุตรอายุน้อย รวมทั้งจดหมายในการติดต่อล่าช้า เป็นต้น (ร้อยละ 3.8) ตามลำดับ

สำหรับความเพียงพอในการที่เรือนจำเปิดโอกาสให้ติดต่อกับบุตรนั้น พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงมีความคิดเห็นว่าเพียงพอ (ร้อยละ 61.3) และร้อยละ 33.4 มีความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ

การใช้ชีวิตในเรือนจำ

การสำรวจการใช้ชีวิตในเรือนจำของผู้ต้องขังหญิงครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) รวมทั้งปัญหาที่ผู้ต้องขังหญิงประสบขณะอยู่ในเรือนจำ ผลการสำรวจดังต่อไปนี้

ระยะทางระหว่างบ้านกับเรือนจำ

ระยะทางระหว่างบ้านและเรือนจำ พบว่า เกินครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงที่มีบ้านอยู่ไกลจากเรือนจำ (ร้อยละ 58.4) และประมาณครึ่งของผู้ต้องขังหญิงที่มีบ้านอยู่ไกลจากเรือนจำนั้น บ้านอยู่คนละจังหวัดแต่อยู่ในภาคเดียวกันกับเรือนจำ (ร้อยละ 52.4) รองลงมาคือ บ้านและเรือนจำอยู่คนละจังหวัดและคนละภาค (ร้อยละ 45.2)

การบริการด้านการแพทย์

การได้รับบริการด้านการแพทย์ในเรือนจำของผู้ต้องขังหญิง พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ต้องขังหญิงเคยได้รับบริการทางการแพทย์ขณะอยู่ในเรือนจำ (ร้อยละ 71.6) อย่างไรก็ตาม มีผู้ต้องขังหญิงกลุ่มหนึ่งที่ไม่เคยได้รับบริการทางการแพทย์ในเรือนจำ (ร้อยละ 28.4)

สำหรับผู้ต้องขังหญิงที่เคยได้รับบริการทางการแพทย์ ส่วนใหญ่จะได้รับการจากบุคลากรทางการแพทย์เพศหญิง (ร้อยละ 67) รองลงมาคือ บุคลากรทางการแพทย์ทั้งเพศชายและเพศหญิง (ร้อยละ 24.9) มีเพียงร้อยละ 8 เท่านั้น ที่เคยได้รับบริการจากบุคลากรทางการแพทย์เพศชาย

ส่วนความมั่นใจในการเก็บความลับของข้อมูลทางการแพทย์ในเรือนจำ พบว่า ครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงไม่ทราบหรือไม่แน่ใจในประเด็นนี้ (ร้อยละ 50.8) รองลงมาคือ มั่นใจ (ร้อยละ 31.3) และไม่มั่นใจ (ร้อยละ 17.9) ตามลำดับ

ปัญหาขณะอยู่ในเรือนจำ

ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกกลุ้มใจและ/หรือต้องการคนพูดคุย พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาเรื่องนี้ (ร้อยละ 63.3) รองลงมาคือ มีปัญหาและได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำ ในการแก้ปัญหา (ร้อยละ 21.8) อย่างไรก็ตาม มีผู้ต้องขังหญิง ร้อยละ 14.9 ที่มีปัญหาแต่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำ ในการแก้ปัญหา

ประเด็นที่ 4 ปัญหาความกังวลเกี่ยวกับครอบครัว พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในเรื่องนี้ (ร้อยละ 78.1) รองลงมาคือ มีปัญหาแต่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำ ในการแก้ปัญหา (ร้อยละ 13.4) และ ร้อยละ 8.4 ของ ผู้ต้องขังหญิงมีปัญหาและได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำ ในการแก้ปัญหา

ประเด็นที่ 2 ปัญหาการติดต่อกับครอบครัว/ บุตร พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในเรื่องนี้ (ร้อยละ 78.3) รองลงมาคือ มีปัญหาแต่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำ ในการแก้ปัญหา (ร้อยละ 11.1) ซึ่งมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับ กลุ่มที่มีปัญหาและได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำ ในการแก้ปัญหา (ร้อยละ 10.6)

ประเด็นที่ 5 ปัญหาในการสื่อสาร การใช้ภาษา พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในเรื่องนี้ (ร้อยละ 94.4) รองลงมาคือ มีปัญหาและได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำ ในการแก้ปัญหา (ร้อยละ 3) ซึ่งมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับกลุ่มที่มีปัญหาแต่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา (ร้อยละ 2.6)

ประเด็นที่ 3 ปัญหาความกังวลเกี่ยวกับบุตร พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในเรื่องนี้ (ร้อยละ 80.2) รองลงมาคือ มีปัญหาแต่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา (ร้อยละ 12.6) และ ร้อยละ 7.2 ของผู้ต้องขังหญิง มีปัญหาและได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา

ประเด็นที่ 6 ปัญหาสุขภาพ พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในเรื่องนี้ (ร้อยละ 69.4) รองลงมาคือ มีปัญหาและได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา (ร้อยละ 26.1) อย่างไรก็ตาม มีผู้ต้องขังหญิงกลุ่มหนึ่งที่มีปัญหาด้านสุขภาพแต่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา (ร้อยละ 4.5)

นอกจากนี้ ผู้ต้องขังหญิงร้อยละ 8.40 มีประเด็นปัญหาอื่นๆ นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้ว เช่น ปัญหาไม่มีเงิน ถูกกลั่นแกล้ง ความเท่าเทียม ในเรือนจำ ความล่าช้าในการติดต่อสื่อสารกับญาติ สุขภาพร่างกาย และปัญหาทัศนคติความที่ไม่มีความรู้ เป็นต้น

การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ามาอยู่เรือนจำ

ผลการสำรวจในส่วนนี้ เป็นการสำรวจการได้รับความรู้และการเข้าใจ ข้อมูลต่างๆ ในขณะที่ถูกรับตัวเข้ามาอยู่ในเรือนจำ ผลการสำรวจพบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งมีความเข้าใจในเรื่อง กฎระเบียบของเรือนจำ (ร้อยละ 90.9) การใช้ชีวิตในเรือนจำ (ร้อยละ 91.6) การรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย (ร้อยละ 63.6) และขั้นตอนการ ร้องเรียนในเรือนจำ (ร้อยละ 64.5)

อย่างไรก็ตาม มีผู้ต้องขังหญิงบางกลุ่มที่ได้รับข้อมูลในประเด็น ดังกล่าวแต่ยังไม่มีความเข้าใจ และผู้ต้องขังหญิงบางกลุ่ม (ส่วนน้อย) ที่ไม่ได้รับข้อมูลในประเด็นดังกล่าวเลย

สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

ผลการสำรวจในส่วนนี้เป็นการสำรวจระดับความพึงพอใจ ต่อสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในเรือนจำ ผู้ต้องขังหญิงมีความพึงพอใจ ต่อสาธารณูปโภคพื้นฐานในเรือนจำในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านสถานที่ส่วนกลาง (เช่น ที่พักผ่อนหรือจัดกิจกรรม) ซึ่งผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบ เป็นรายด้าน พบว่า ผู้ต้องขังมีความพึงพอใจในท้องสุขุมมากที่สุด รองลงมาคือ สถานที่เยี่ยมญาติและน้ำดื่ม

ความปลอดภัยในเรือนจำ

ความปลอดภัยในเรือนจำเป็นการสำรวจในประเด็นความปลอดภัยในเรือนจำ การตรวจค้น รวมทั้งประสบการณ์การถูกระทำรุนแรงทางร่างกาย ความรุนแรงทางจิตใจและความรุนแรงทางเพศ ผลการสำรวจดังต่อไปนี้

ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่
มีความรู้สึกปลอดภัย
ขณะอยู่ในเรือนจำ
(86%)

ผลการสำรวจประเด็นความปลอดภัยในเรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังหญิง ส่วนใหญ่มีความรู้สึกปลอดภัยขณะอยู่ในเรือนจำ (ร้อยละ 86) มีผู้ต้องขังหญิงส่วนน้อยที่มีความรู้สึกไม่ปลอดภัยขณะอยู่ในเรือนจำ (ร้อยละ 14) และเมื่อมีปัญหาขัดแย้ง ทะเลาะวิวาทในเรือนจำ ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ในเรือนจำช่วยแก้ไขปัญหามักรั้ง (ร้อยละ 69) รองลงมาคือ ช่วยบางครั้ง (ร้อยละ 24.7) อย่างไรก็ตาม ผู้ต้องขังหญิง ร้อยละ 5.7 ให้ความคิดเห็นว่าเจ้าหน้าที่เรือนจำไม่ช่วยเลยเมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้งขึ้น

ระหว่างที่อยู่ในเรือนจำ
ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่
เคยถูกตรวจค้นร่างกาย
(77.9%)

ประเด็นการถูกตรวจค้นร่างกาย พบว่า ระหว่างที่อยู่ในเรือนจำผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่เคยถูกตรวจค้นร่างกาย (ร้อยละ 77.9) และมีผู้ต้องขังหญิงบางกลุ่มที่ไม่เคยถูกตรวจค้นร่างกายเลย (ร้อยละ 19.8)

โดยผู้ที่ทำหน้าที่ตรวจค้นส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่เรือนจำ (ร้อยละ 76.7) รองลงมาคือ ผู้ต้องขังหญิง (ร้อยละ 16.1)

สำหรับกลุ่มที่เคยถูกตรวจค้นร่างกาย ส่วนใหญ่จะเป็นการดำเนินการตรวจค้นในพื้นที่มืดซิด (ร้อยละ 55.5) เจ้าหน้าที่ใช้วิธีการที่เหมาะสม (ร้อยละ 87.8) เจ้าหน้าที่ตรวจค้นด้วยความสุภาพ (ร้อยละ 81.6) เจ้าหน้าที่แจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์การตรวจค้น (ร้อยละ 85.3) และเจ้าหน้าที่ไม่รื้อเสื้อผ้าไปในร่างกาย (ร้อยละ 81.6)

ความรุนแรงในเรือนจำ

ผลการสำรวจประสบการณ์การถูกระทำรุนแรงทางร่างกาย จิตใจ และทางเพศในเรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ไม่เคยถูกระทำ ความรุนแรงในเรือนจำทั้งสามด้าน อย่างไรก็ตามมีผู้ต้องขังหญิงบางกลุ่มเคยมีประสบการณ์การถูกระทำความรุนแรง ด้านร่างกาย (ร้อยละ 6.1) ความรุนแรงด้านจิตใจ (ร้อยละ 36.8) และความรุนแรงทางเพศ (ร้อยละ 1.2)

ผู้ต้องขังหญิงที่เคยถูกระทำความรุนแรงทางร่างกาย

ส่วนใหญ่เกิดขึ้น 1 – 2 ครั้ง (ร้อยละ 79) รองลงมาคือ 3 – 4 ครั้ง (ร้อยละ 11.3) และบุคคลที่เป็นผู้กระทำส่วนใหญ่จะเป็นนักโทษใน เรือนจำ (ร้อยละ 71) รองลงมาคือ ผู้คุม/ เจ้าหน้าที่เรือนจำ (ร้อยละ 21)

ผู้ต้องขังหญิงที่ถูกกระทำรุนแรงทางจิตใจ

พบว่า ผู้ต้องขังหญิงกลุ่มดังกล่าวถูกระทำรุนแรงทางจิตใจ มากกว่า 5 ครั้ง มากที่สุด (ร้อยละ 39.9) ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับ 1 – 2 ครั้ง (ร้อยละ 39.7) และประมาณครึ่งหนึ่งของผู้กระทำคือนักโทษ ในเรือนจำ (ร้อยละ 54.7) รองลงมาคือ ทั้งผู้คุมหรือเจ้าหน้าที่ (ร้อยละ 22.2)

ผู้ต้องขังหญิงที่ถูกกระทำรุนแรงทางเพศ

ประมาณครึ่งหนึ่งจะเคยถูกระทำรุนแรงทางเพศจำนวน 1 – 2 ครั้ง (ร้อยละ 58.3) รองลงมาคือ มากกว่า 5 ครั้ง (ร้อยละ 25) และผู้ กระทำรุนแรงทางเพศทั้งหมดจะเป็นนักโทษในเรือนจำ (ร้อยละ 100)

ผู้ต้องขังหญิงต่างชาติ

ผลการสำรวจ พบว่า มีผู้ต้องขังหญิง 37 ราย ถือสัญชาติอื่น และ 1 ราย ไม่มีสัญชาติ ซึ่งกลุ่มผู้ต้องขังหญิงเหล่านี้อาจประสบปัญหาในการใช้ชีวิตในเรือนจำเนื่องจากมีความแตกต่างจากกลุ่มคนหมู่มาก ข้อมูลในส่วนนี้สอบถามเฉพาะผู้ต้องขังหญิงต่างชาติ ซึ่งครอบคลุมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาระหว่างถูกจับกุม การอยู่ในประเทศไทยก่อนถูกจับกุม และข้อมูลการกลับภูมิลำเนา ผลการสำรวจดังต่อไปนี้

ปัญหาในเรือนจำ

ผู้ต้องขังหญิงต่างชาติส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาใดๆ อันเนื่องจากการถือสัญชาติอื่น (ร้อยละ 68.4) สำหรับกรณีที่มีปัญหา พบว่าส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาความแตกต่างด้านภาษา (ร้อยละ 40) รองลงมาคือ ปัญหาการแบ่งแยกชนชาติ การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ (ร้อยละ 26.6) และปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ (ร้อยละ 13.3)

นอกจากนี้ ร้อยละ 40 ของผู้ต้องขังหญิงต่างชาติมีปัญหาด้านการติดต่อสื่อสาร โดยกลุ่มดังกล่าวได้รับการช่วยเหลือด้านการสื่อสารจากเจ้าหน้าที่สถานทูตของประเทศนั้นๆ ส่วนกลุ่มที่มีปัญหาแต่ไม่ได้รับการช่วยเหลือในการสื่อสารใดๆ มีสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 37.5

ความเป็นอยู่ในไทยก่อนถูกจับกุม

เหตุผลในการเข้ามาในประเทศไทยของผู้ต้องขังหญิงต่างชาติส่วนใหญ่จะเป็นการอยู่อย่างถาวร (ร้อยละ 63.2) เพื่อทำงาน (ร้อยละ 69.2) กว่าครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงต่างชาติไม่มีบุตร (ร้อยละ 57.9) สำหรับกลุ่มที่มีบุตร (ร้อยละ 42.1) ส่วนใหญ่บุตรไม่ได้อาศัยอยู่ในประเทศไทย (ร้อยละ 75) นอกจากนี้ ครึ่งหนึ่งของผู้ต้องขังหญิงต่างชาติมีคนในครอบครัว (พ่อ-แม่ สามี/ ภรรยา พี่-น้อง และ/หรือญาติสนิท) อาศัยอยู่ในประเทศไทย (ร้อยละ 50)

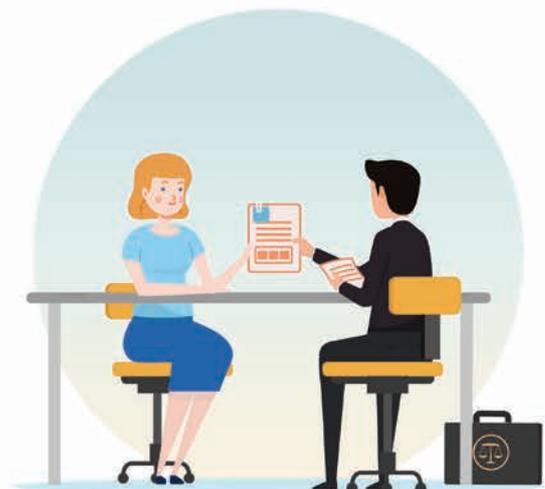

การรับรู้ข้อมูลการย้ายกลับภูมิลำเนา

ผู้ต้องขังหญิงต่างชาติไม่เคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการขอย้ายกลับภูมิลำเนา และกลุ่มที่ได้รับข้อมูลดังกล่าวแต่ไม่เข้าใจเนื่องจากไม่ใช่ภาษาของตน มีสัดส่วนที่เท่ากัน (ร้อยละ 30)

ส่วนการยื่นเรื่องขอย้ายกลับไปรับโทษที่ภูมิลำเนา พบว่า ผู้ต้องขังหญิงต่างชาติส่วนใหญ่ไม่เคยยื่นเรื่อง (ร้อยละ 70) เนื่องจากไม่รู้ขั้นตอนในการขอย้ายกลับมากที่สุด (ร้อยละ 58.3)

ส่วนผู้ต้องขังหญิงต่างชาติที่เคยยื่นเรื่องขอย้ายกลับไปรับโทษที่ภูมิลำเนา (ร้อยละ 30) ผลของการยื่นคือ คำขอถูกปฏิเสธ (ร้อยละ 28.6) ซึ่งมีสัดส่วนที่เท่ากันกับ ไม่ได้รับการตอบรับจากสถานทูตสถานกงสุล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากประเทศภูมิลำเนา รวมทั้งไม่ระบุเหตุผล

เสียงสะท้อนจากผู้ต้องขังหญิง ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเรือนจำ

ผู้ต้องขังหญิงมีความคิดเห็นว่า ระบบการจัดการในเรือนจำเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของผู้ต้องขังหญิง ควรมีการพัฒนาในประเด็นดังต่อไปนี้

อาหารและน้ำดื่ม

- 1) ควรมีการปรับปรุงในด้านความสะอาดของอาหาร อุปกรณ์ทำอาหาร และน้ำดื่ม
- 2) ควรมีมาตรการในการรักษาความสะอาดมากยิ่งขึ้น เนื่องจากสถานที่ในการรับประทานอาหาร บางครั้งสกปรกเลอะเทอะ
- 3) ควรคำนึงถึงหลักโภชนาการ คุณภาพของอาหาร และความหลากหลาย เช่น อาหารไม่ควรมันมากเกินไป หรือเค็มมากเกินไป ควรมีเนื้อสัตว์บ้าง
- 4) ควรให้ผู้ต้องขังหญิงดื่มน้ำก่อนเข้านอน เพื่อสุขภาพที่ดี
- 5) ควรพัฒนาด้านความตรงต่อเวลาในการรับประทานอาหาร
- 6) ควรมีการจัดทำอาหารที่เพียงพอต่อจำนวนผู้ต้องขังหญิง
- 7) ควรมีการติดตั้งจุดน้ำดื่มในเรือนจำให้มากกว่านี้ ควรมีน้ำร้อนหรือน้ำแข็งให้ผู้ต้องขังหญิงมากขึ้น

การรักษาพยาบาลและยารักษาโรค

- 1) ควรมีการรักษาโรคมมากขึ้น เนื่องจากยารักษาโรคมมีไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ต้องขังหญิง
- 2) ควรมีการขยายช่วงเวลาการขอยารักษาโรคในแต่ละวัน และควรจ่ายยาให้เพียงพอ
- 3) เจ้าหน้าที่เรือนจำควรมีความรู้เบื้องต้นในการดูแลผู้ป่วย
- 4) ควรมีการจ่ายยาให้ทันทั่วทั้ง เมื่อผู้ต้องขังไม่สบาย ไม่ควรต้องรอนาน
- 5) ควรปรับปรุงสถานพยาบาลในเรือนจำให้สะอาด และมีอุปกรณ์ที่พร้อมและเพียงพอกับจำนวนผู้ต้องขัง
- 6) ควรจัดให้มีการตรวจสุขภาพของผู้ต้องขังหญิง รวมทั้งการตรวจทันตกรรมเพิ่มขึ้น
- 7) ควรให้ผู้ต้องขังที่มีโรคประจำตัว นำยาเข้ามาในเรือนจำได้
- 8) ควรมีการแยกเรือนนอนสำหรับผู้ต้องขังที่ป่วยและมีความเสี่ยงในการเจ็บป่วย

เครื่องนุ่งห่ม/ เครื่องใช้ส่วนตัว

- 1) เนื่องจากปัญหาความไม่เพียงพอของเครื่องใช้ เครื่องนุ่งห่ม เช่น ผ้าอนามัย ชุดชั้นใน สบู่ ยาสระผม เป็นต้น ดังนั้นควรจะมีการจัดสิ่งของจำเป็นเหล่านี้ให้เพียงพอหรือร้านค้าในเรือนจำ ควรมีสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นจำหน่ายให้เพียงพอ
- 2) ควรแจกเครื่องใช้ส่วนตัวให้กับผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติ
- 3) ควรเพิ่มจำนวนเสื้อผ้า เนื่องจากหน้าฝน ชุดไม่แห้ง ทำให้ต้องใส่ชุดที่อับชื้น
- 4) ควรมีขนาดของเสื้อผ้าที่หลากหลาย ให้เหมาะกับขนาดตัวของผู้ต้องขัง
- 5) ควรแจกเสื้อผ้าเพิ่มขึ้นในหน้าหนาว หรือแจกเสื้อหนาวให้ผู้ต้องขัง
- 6) ผ้าห่ม 3 ผืนที่ใช้ในเรือนนอน น้อยเกินไป ควรมีการแจกเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากบางเกินไปทำให้ออนปวดหลัง หรือควรเปลี่ยนที่นอนให้หนาขึ้น

สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

- 1) ควรพัฒนาระบบน้ำประปา เพื่อให้มีน้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากบางช่วงเวลาเกิดปัญหาน้ำไม่ไหล และบางช่วงเวลาน้ำใช้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ต้องขังหญิง
- 2) ควรเพิ่มห้องน้ำและห้องอาบน้ำในเรือนจำ เนื่องจากมีปริมาณไม่เพียงพอ รวมทั้งห้องน้ำควรมีติดมากกว่านี้ นอกจากนี้ควรเพิ่มระยะเวลาในการอาบน้ำ
- 3) สถานที่ในเรือนจำคับแคบ แออัด ควรมีการจัดสถานที่ให้ผู้ต้องขังอยู่ให้โปร่งกว่านี้
- 4) ควรมีการเพิ่ม/ ขยายเรือนนอน เนื่องจากมีผู้ต้องขังจำนวนมากทำให้เรือนนอนไม่เพียงพอ คับแคบ
- 5) ควรปรับปรุง ซ่อมแซม เครื่องใช้ สาธารณูปโภคในเรือนจำให้รวดเร็วกว่านี้
- 6) ควรเพิ่มสถานที่พักผ่อน นั่งเล่น ในช่วงเวลากลางวันและในวันหยุด
- 7) ควรเพิ่มสถานที่ซักและตากผ้า
- 8) ควรรักษาความสะอาดภายในเรือนจำ ทั้งห้องน้ำ เรือนนอน หรือสถานที่ในการจัดกิจกรรมต่างๆ
- 9) ควรติดพัดลมให้มากขึ้น เนื่องจากอากาศร้อนมาก
- 10) ควรปรับปรุงทัศนียภาพในเรือนจำ เช่น ปลุกต้นไม้ ดอกไม้ เป็นต้น เพื่อให้เรือนจำมีความร่มรื่นและน่าอยู่มากขึ้น
- 11) ควรจัดสรร ใช้พื้นที่ในเรือนจำให้คุ้มค่า ไม่ควรปล่อยให้รกร้างหรือไม่ดำเนินกิจกรรมใดๆ เลย

การพัฒนาทักษะความรู้ การฝึกวิชาชีพ

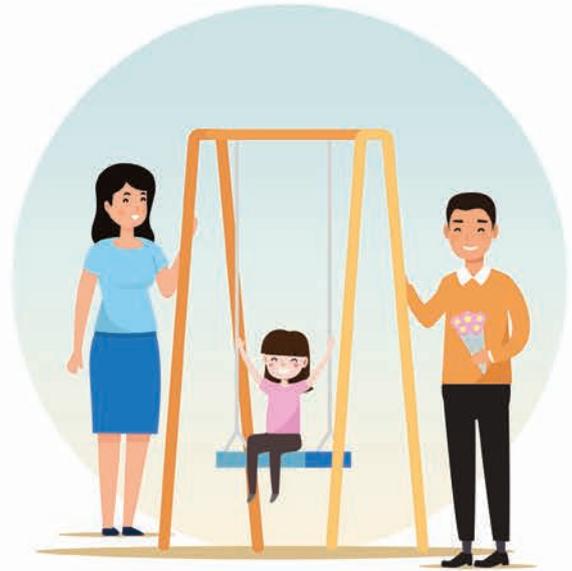
- 1) ควรเพิ่มการเรียนการสอนด้านอาชีพ/ วิชาชีพ แก่ผู้ต้องขังที่กำลังจะพ้นโทษ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริงหลังจากพ้นโทษ
- 2) ควรแนะนำหรือการฝึกอาชีพใหม่ๆ แก่ผู้ต้องขัง และเป็นวิชาชีพที่สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริงหลังจากพ้นโทษแล้ว
- 3) การฝึกวิชาชีพควรเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังเรียนรู้เท่าเทียมกัน ไม่ควรจำกัดจำนวนคนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และควรมีอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย
- 4) ควรเพิ่มกิจกรรมที่เป็นการพัฒนาทักษะทางอารมณ์แก่ผู้ต้องขัง
- 5) ควรอบรมเรื่องการอยู่ร่วมกับผู้อื่นให้แก่ผู้ต้องขัง รวมทั้งกฎระเบียบต่างๆ ในเรือนจำ
- 6) ควรเพิ่มอุปกรณ์สำหรับการฝึกวิชาชีพในเรือนจำให้มากขึ้น
- 7) ควรจัดหางานให้ผู้ต้องขังในเรือนจำ เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถมีรายได้ที่เพียงพอ ไม่ต้องขอเงินจากทางบ้าน
- 8) ควรส่งเสริม เปิดโอกาสด้านการศึกษาให้มากขึ้น ทั้งในขณะที่อยู่ในเรือนจำ และหลังจากการพ้นโทษแล้ว
- 9) ควรมีการเรียนการสอนด้านภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และ การสอนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ ในเรือนจำ
- 10) ควรขยายเวลาเปิด-ปิด ห้องสมุด และให้ผู้ต้องขังสามารถยืมหนังสือไปอ่านที่เรือนนอนได้ รวมทั้งควรมีหนังสือใหม่ๆ และมีประโยชน์สำหรับผู้ต้องขัง
- 11) ควรมีการอบรมด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมแก่ผู้ต้องขัง
- 12) ควรที่จะให้ผู้ต้องขังได้เรียนรู้เรื่องราวข่าวสารจากโลกภายนอกอย่างเป็นปัจจุบัน

การพัฒนาสุขภาพกาย สุขภาพจิต

- 1) ควรมีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกายของผู้ต้องขัง เช่น การเล่นกีฬา การออกกำลังกาย การเล่นโยคะ
- 2) ควรมีกิจกรรมส่งเสริมความสงบสุขด้านจิตใจ เช่น การฝึกสมาธิ การรักษาศีล รวมทั้งกิจกรรมธรรมะต่างๆ
- 3) ควรมีผู้นำทางศาสนาเข้ามาในเรือนจำ เพื่อสนทนากับผู้ต้องขัง
- 4) ควรอนุญาตให้นำรูปถ่ายเข้ามาในเรือนจำได้ เช่น รูปครอบครัว เพื่อจะได้เห็นพัฒนาการของคนในครอบครัว และยังเป็น การเสริมสร้างกำลังใจแก่ผู้ต้องขัง
- 5) ควรมีกิจกรรมบำบัดจิตใจของผู้ต้องขัง เช่น ดนตรีบำบัด การอ่านหนังสือ รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้ผู้ต้องขังมีชีวิตชีวา และไม่รู้สึกเครียด ซึ่งกิจกรรมนั้นควรเป็นกิจกรรมที่จัดอย่างต่อเนื่อง
- 6) ควรมีนักจิตวิทยาที่ให้คำปรึกษากับผู้ต้องขังที่มีปัญหาความเครียด ความกังวลใจ
- 7) ควรมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว หรือบุตรบ้าง เพื่อเป็นการเสริมสร้างกำลังใจแก่ผู้ต้องขัง

การติดต่อกับบุคคลภายนอก

- 1) ควรมีการเพิ่มระยะเวลาเยี่ยมญาติให้มากขึ้น คือระยะเวลาในการเยี่ยมควรมากกว่า 15 นาที หรือ สามารถเยี่ยมได้มากกว่า สัปดาห์ละ 1 วัน
- 2) ควรเพิ่มกิจกรรมการเยี่ยมญาติใกล้ชิด
- 3) ควรอนุญาตให้เขียนจดหมายหานักโทษที่อยู่ต่างเรือนจำ เนื่องจากครอบครัว หรือญาติพี่น้องถูกคุมขังอยู่ต่างเรือนจำ
- 4) ควรอนุญาตให้ใช้โทรศัพท์หาคครอบครัวและญาติพี่น้องได้
- 5) ควรมีแนวทางสำหรับช่วยเหลือผู้ต้องขังในการติดต่อกับครอบครัว สำหรับกรณีที่อยู่ห่างไกลจากภูมิลำเนาเดิม
- 6) ควรมีกิจกรรมการพบปะกันระหว่างสามี - ภรรยาที่อยู่เรือนจำเดียวกันแต่คนละแดน
- 7) ควรยกเลิกการตรวจจดหมายที่ติดต่อกับบุคคลภายนอก
- 8) การติดต่อกับบุคคลภายนอกทางจดหมายล่าช้ามาก อยากรให้มีการจัดระบบใหม่ให้การติดต่อรวดเร็วยิ่งขึ้น

ความต้องการหลังจากพ้นโทษ

- 1) ควรจัดหางานให้กับผู้ต้องขังที่พ้นโทษ
- 2) ควรส่งเสริมด้านการศึกษาเพื่อให้ผู้ต้องขังมีการศึกษาที่สูงขึ้น
- 3) ควรมีกองทุนจัดหางานและช่วยเหลือผู้ต้องขังที่พ้นโทษ
- 4) ควรมีโปรแกรมเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังก่อนออกสู่สังคมอย่างจริงจัง และควรเน้นการพัฒนาด้านจิตใจเพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถทนกับการพุดจาที่ไม่ดีได้
- 5) หลังจากพ้นโทษควรให้ความช่วยเหลือผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติหรือไม่มีเงิน

สิ่งที่ควรพัฒนาด้านอื่นๆ

- 1) ควรมีกิจกรรมที่มีประโยชน์ และหลากหลายให้กับผู้ต้องขัง
- 2) ไม่ควรนำของใช้ที่เสื่อมสภาพมาแจกให้กับผู้ต้องขัง
- 3) ควรเพิ่มรายการสินค้าจำเป็นในร้านค้าเรือนจำมากขึ้น
- 4) บางครั้งเกิดการทะเลาะกันระหว่างผู้ต้องขังเด็ดขาดและผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดี รวมทั้งการแบ่งพรรคแบ่งพวก ดังนั้นจึงควรมีกฎระเบียบหรือมาตรการในการดูแลผู้ต้องขังให้เด็ดขาดกว่านี้
- 5) ควรมีการแยกประเภทของฐานความผิดของผู้ต้องขังสำหรับการใช้ชีวิตในเรือนจำ
- 6) ควรสร้างความเท่าเทียมกันในเรือนจำ ไม่ควรให้เกิดการเอาเปรียบในเรือนจำ หรือไม่ควรมีการแบ่งชนชั้น
- 7) ควรพิจารณาเพิ่มเงินปันผลในเรือนจำ

ภาคผนวก

ตารางแสดงข้อมูลสำคัญ
จากการสำรวจผู้ต้องขังหญิงในประเทศไทย

บทที่ 2

ตารางที่ 2.1
จำนวนกลุ่มผู้ต้องขังหญิงในแต่ละเรือนจำ

เขตรายกั้น	เรือนจำ/กักขังสถาน	จำนวนผู้ต้องขังหญิง (คน)
เขต 1	ทัณฑสถานบำบัดหญิง (ปทุมธานี)	145
	เรือนจำกลางสมุทรปราการ	101
	เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	41
เขต 2	ทัณฑสถานหญิงชลบุรี	98
	เรือนจำพิเศษพัทยา	82
เขต 3	ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา	344
	เรือนจำกลางอุบลราชธานี	50
เขต 4	เรือนจำกลางขอนแก่น	62
	เรือนจำกลางอุดรธานี	64
เขต 5	ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่	192
	เรือนจำกลางเชียงราย	100
เขต 6	ทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก	101
	เรือนจำกลางนครสวรรค์	70
เขต 7	เรือนจำกลางราชบุรี	82
	เรือนจำกลางนครปฐม	71
เขต 8	เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช	93
	เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี	50
เขต 9	ทัณฑสถานหญิงสงขลา	153
เขต 10	ทัณฑสถานหญิงกลาง	490
	ทัณฑสถานหญิงธนบุรี	110
	รวม	2,499

บทที่ 3

ตารางที่ 3.1
จำนวนและร้อยละของระดับความสามารถในการอ่านและการเขียน

ความสามารถในการอ่านและการเขียน		ระดับความสามารถ				
		ไม่สามารถ	น้อย	ปานกลาง	มาก	ไม่ตอบ
อ่าน	จำนวน (คน)	43	66	1,087	1,207	96
	ร้อยละ	(1.7)	(2.6)	(43.6)	(48.3)	(3.8)
เขียน	จำนวน (คน)	40	86	1,071	1,175	127
	ร้อยละ	(1.6)	(3.4)	(42.9)	(47.0)	(5.1)

ตารางที่ 3.2
จำนวนและร้อยละแสดงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ต้องขังหญิง

ลักษณะทางประชากร		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	หญิง	2,328	93.2
	ทอม	86	3.5
	ดี้	21	0.8
	เลสเบี้ยน	31	1.2
	ไม่ระบุเพศ	33	1.3
	รวม	2,499	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	64	2.7
	21 – 25 ปี	370	15.5
	26 – 30 ปี	523	22.0
	31 – 35 ปี	524	22.0
	36 – 40 ปี	415	17.4
	41 – 45 ปี	233	9.8
	46 – 50 ปี	130	5.5
	51 ปี ขึ้นไป	123	5.2
	รวม	2,382	100.00

ลักษณะทางประชากร		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ศาสนา	พุทธ	2,214	90.2
	คริสต์	114	4.6
	อิสลาม	126	5.1
	อื่นๆ	1	0.1
	รวม	2,455	100.00
สถานภาพการสมรสก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ	โสด	668	27.1
	สมรส (จดทะเบียน)	308	12.5
	อยู่กินร่วมกันฉันท์สามีภรรยา (ไม่ได้จดทะเบียนสมรส)	1,023	41.5
	แยกกันอยู่	241	9.8
	หย่าร้าง	165	6.7
	คู่ครองเสียชีวิต	60	2.4
	รวม	2,465	100.00
ระดับการศึกษาสูงสุดก่อนต้องโทษ	ไม่เคยเข้ารับการศึกษ (ไม่ได้เรียนหนังสือ)	38	1.5
	ต่ำกว่าประถมศึกษาตอนต้น	64	2.6
	ประถมศึกษาตอนต้น	320	13.0
	ประถมศึกษาตอนปลาย	378	15.3
	มัธยมศึกษาตอนต้น	738	29.9
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	392	15.9
	ปวช.หรือได้รับประกาศนียบัตรการอบรมทางด้านวิชาชีพอื่นๆ	180	7.3
	ปวส.หรือได้รับประกาศนียบัตรการอบรมทางด้านวิชาชีพชั้นสูงอื่นๆ	154	6.2
	ปริญญาตรี	184	7.4
	สูงกว่าปริญญาตรี	22	0.9
รวม	2,470	100.00	

ลักษณะทางประชากร		จำนวน (คน)	ร้อยละ
สัญชาติ	ไทย	2,439	98.5
	พม่า	9	0.4
	กัมพูชา	1	0.05
	ลาว	20	0.8
	ไม่มีสัญชาติ	1	0.05
	อื่นๆ เช่น คนเผ่าอาข่า แอฟริกา จีน	6	0.2
	รวม	2,476	100.00
ภูมิลำเนา	ภาคเหนือ	458	18.9
	ภาคใต้	322	13.3
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	488	20.1
	กรุงเทพมหานคร	365	15.0
	ภาคตะวันออก	196	8.1
	ภาคกลาง	449	18.5
	ภาคตะวันตก	118	4.9
	ต่างประเทศ	30	1.2
	รวม	2,426	100.00
ลักษณะที่พักอาศัย ก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ	เขตเมือง	1519	61.7
	นอกเมือง	830	33.7
	ไม่รู้/ไม่แน่ใจ	113	4.6
	รวม	2,462	100.00

ตารางที่ 3.3

จำนวนและร้อยละแสดงข้อมูลบุตรของผู้ต้องขังหญิง

การมีบุตร		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การมีบุตร	ไม่มี	549	22.0
	มี	1,950	78.0
	รวม	2,499	100.00
มีจำนวนบุตร (กรณีมีบุตร)	1 คน	583	30.4
	2 คน	767	40.1
	3 คน	389	20.3
	4 คน	123	6.4
	5 – 8 คน	53	2.8
	รวม	1,915	100.00
การตั้งท้องขณะอยู่ในเรือนจำ	ไม่เคยตั้งท้องขณะอยู่ในเรือนจำ	1,655	91.6
	กำลังตั้งท้อง	22	1.2
	เคยตั้งท้องขณะอยู่ในเรือนจำ	130	7.2
	รวม	1,801	100.00
อายุในการมีบุตรคนแรก	ต่ำกว่า 15 ปี	44	2.3
	15 – 17 ปี	483	25.8
	18 – 20 ปี	715	38.2
	21 – 24 ปี	355	18.9
	25 – 30 ปี	214	11.4
	31 ปีขึ้นไป	63	3.4
	รวม	1,874	100.00
การมีบุตรอายุต่ำกว่า 20 ปี	ไม่มี	304	15.6
	มี	1,646	84.4
	รวม	1,950	100.00

อายุน้อยที่สุด 12 ปี
อายุมากที่สุด 43 ปี
อายุเฉลี่ย 20.19

การมีบุตร		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การพักอาศัยของบุตร กรณีที่บุตรอายุต่ำกว่า 20 ปี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	อยู่ในเรือนจำกับท่าน	7	0.3
	อยู่กับครอบครัวของท่าน	1,067	50.8
	อยู่กับพ่อของเด็ก	382	18.2
	อยู่กับครอบครัวของพ่อเด็ก	515	24.5
	อยู่ตามลำพัง	52	2.5
	อยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์หรือหน่วยงานของรัฐ	20	1.0
	ท่านไม่รู้ว่าบุตรของท่านอยู่ที่ใด	19	0.9
	อื่นๆ เช่น อยู่กับเพื่อน คนรับจ้างเลี้ยงเด็ก ศึกษาต่างประเทศ บุตรมีครอบครัวแล้ว อยู่กับญาติ อยู่บ้านเกิด	37	1.8
	รวม	2,099	100.00

ตารางที่ 3.4 จำนวนและร้อยละข้อมูลการทำงานของผู้ต้องขังหญิง

ประวัติการทำงานของผู้ต้องขังหญิง		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การประกอบอาชีพ	ไม่ได้ทำงาน แต่อยู่ระหว่างการหางาน	319	12.9
	ไม่ได้ทำงาน และไม่ได้หางาน	268	10.8
	ประกอบอาชีพ	1,893	76.3
	รวม	2,480	100.00
การดำรงชีพ กรณีที่ไม่ได้ทำงาน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	คู่ครองทำงานหาเลี้ยงท่าน	333	53.0
	ครอบครัวทำงานหาเลี้ยงท่าน	205	32.6
	ท่านได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาล	6	1.0
	ท่านได้รับการช่วยเหลือจากมูลนิธิ/ หน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่รัฐ	3	0.5
	ท่านไม่มีใครหาเลี้ยงและไม่ได้รับการช่วยเหลือใดๆ เลย	46	7.3
	อื่นๆ เช่น ทำสิ่งที่ผิดกฎหมาย ได้ส่วนแบ่งจากดอกเบีย มีคนอุปการะดูแล นำเงินเก็บมาใช้จ่าย	35	5.6
รวม	628	100.00	
อาชีพหลัก ก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ	ข้าราชการ/ เจ้าหน้าที่ของรัฐ	33	1.7
	รับจ้างทั่วไป	672	35.6
	พนักงานเอกชน	161	8.5
	ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	947	50.1
	ทำการเกษตร/ เกษตรกรรม	64	3.4
	แม่บ้าน	4	0.3
	อื่นๆ เช่น อาชีพอิสระทั่วไป	8	0.4
	รวม	1,889	100.00
อาชีพเสริม ก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ	ไม่มีอาชีพเสริม	1,267	67.0
	มีอาชีพเสริม	623	33.0
	รวม	1,890	100.00
ลักษณะอาชีพเสริม	ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	466	74.8
	รับจ้างทั่วไป	115	18.5
	เกษตรกรรม	42	6.7
	รวม	623	100.00

ประวัติการทำงานของผู้ต้องขังหญิง		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลักษณะการทำงาน	งานประจำ	152	33.6
	งานชั่วคราว	152	8.2
	อาชีพอิสระ	1,085	58.3
	รวม	1,862	100.00
รายได้จากอาชีพหลัก	ต่ำกว่า 5,000 บาท	188	10.4
	5,001 – 10,000 บาท	698	38.5
	10,001 – 15,000 บาท	385	21.2
	15,001 – 20,000 บาท	197	10.9
	20,001 – 30,000 บาท	185	10.2
	30,001 – 40,000 บาท	46	2.5
	40,001 – 50,000 บาท	56	3.1
	50,001 บาทขึ้นไป	59	3.3
	รวม	1,814	100.00
	รายได้ต่ำสุด 500 บาทต่อเดือน รายได้สูงสุด 1 ล้านบาทต่อเดือน ค่าฐานนิยม คือ 9,000 บาทต่อเดือน		
รายได้จากอาชีพเสริม	ต่ำกว่า 5,000 บาท	186	41.6
	5,001 – 10,000 บาท	136	30.4
	10,001 – 15,000 บาท	36	8.1
	15,001 – 20,000 บาท	36	8.1
	20,001 – 30,000 บาท	25	5.6
	30,001 – 40,000 บาท	9	2.0
	40,001 – 50,000 บาท	6	1.3
	50,001 บาทขึ้นไป	13	2.9
รวม	447	100.00	
รายได้ต่ำสุด 300 บาทต่อเดือน รายได้สูงสุด 5 แสนบาทต่อเดือน ค่าฐานนิยม คือ 10,000 บาทต่อเดือน			

ตารางที่ 3.5

จำนวนและร้อยละความรับผิดชอบทางครอบครัวของผู้ต้องขังหญิงก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ

ความรับผิดชอบทางครอบครัวของผู้ต้องขังหญิง		จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกที่ต้องดูแลในครอบครัว	ไม่มี	16	1.0
	1 คน	117	7.0
	2 คน	334	20.0
	3 คน	389	23.3
	4 คน	345	20.6
	5 - 11 คน	466	28.0
	ไม่แน่ใจ/ไม่สามารถระบุได้	2	0.1
	รวม	1,669	100.00
ความเพียงพอของรายได้	เพียงพอต่อการดำรงชีพ และมีเงินสำหรับการออมและการใช้จ่ายอื่นๆ	426	22.8
	เพียงพอต่อการดำรงชีพ แต่ไม่มีเงินสำหรับการออมและการใช้จ่ายอื่นๆ	800	42.8
	ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ	644	34.4
	รวม	1,870	100.00
การเป็นเสาหลักในการหาเลี้ยงครอบครัว	ไม่ใช่	971	39.8
	ใช่	1,471	60.2
	รวม	2,442	100.00
การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการทางเพศ	ไม่เคย	2,251	92.3
	เคย	188	7.7
	รวม	2,439	100.00
ความรับผิดชอบในการดูแลบุคคลในครอบครัว	ไม่มีความรับผิดชอบใดๆ	325	13.2
	มีความรับผิดชอบ	2,133	86.8
	รวม	2,458	100.00
กรณีมีความรับผิดชอบบุคคลที่ต้องรับผิดชอบหรือดูแล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ดูแลบุตรที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี	1,354	49.8
	ดูแลบุคคลอื่นๆ ในครอบครัว (เช่น บุตรที่มีอายุมากกว่า 20 ปี บิดา - มารดา บุคคลในครอบครัวที่ป่วย/ พิการ)	1,224	45.0
	อื่นๆ เช่น แฟน สามี ญาติ ครอบครัวสามี	142	5.2
	รวม	2,720	100.00

ตารางที่ 3.6

จำนวนและร้อยละแสดงประวัติการกระทำผิดของครอบครัวผู้ต้องขังหญิง

ประวัติการกระทำผิดของครอบครัวผู้ต้องขังหญิง		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประวัติการใช้สารเสพติดของสมาชิกในครอบครัว	ไม่มี	1,618	65.6
	มี	847	34.4
	รวม	2,465	100.00
สมาชิกในครอบครัวที่มีประวัติการใช้สารเสพติด	บิดา/ มารดา	70	6.6
	คู่สมรส/ แฟน	466	44.0
	บุตร	52	4.9
	พี่/ น้อง	366	34.6
	สมาชิกอื่นๆ ในครอบครัว	105	9.9
	รวม	1,059	100.00
ประวัติการติดสุราของสมาชิกในครอบครัว	ไม่มี	1,645	66.8
	มี	819	33.2
	รวม	2,464	100.00
สมาชิกในครอบครัวที่มีประวัติการติดสุรา	บิดา/ มารดา	409	37.8
	คู่สมรส/ แฟน	240	22.2
	บุตร	7	0.6
	พี่/ น้อง	238	22.0
	สมาชิกอื่นๆ ในครอบครัว	188	17.4
	รวม	1,082	100.00
ประวัติการถูกพิพากษาว่ากระทำผิด และ/ หรือต้องโทษจำคุกของสมาชิกในครอบครัว	ไม่มี	1,553	62.9
	มี	915	37.1
	รวม	2,468	100.00
สมาชิกในครอบครัวที่มีประวัติการถูกพิพากษาว่ากระทำผิด และ/ หรือต้องโทษจำคุก	บิดา/ มารดา	129	11.6
	คู่สมรส/ แฟน	415	37.2
	บุตร	49	4.5
	พี่/ น้อง	394	35.3
	สมาชิกอื่นๆ ในครอบครัว	129	11.6
	รวม	1,116	100.00

บทที่ 4

ตารางที่ 4.1

จำนวนและร้อยละแสดงการกระทำผิดในปัจจุบันของผู้ต้องขังหญิง

การกระทำผิดในปัจจุบัน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฐานความผิดในปัจจุบัน	ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	336	13.5
	ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	1,985	79.9
	ความผิดเกี่ยวกับชีวิต	42	1.8
	ความผิดเกี่ยวกับร่างกาย	10	0.4
	ความผิดเกี่ยวกับเพศ	58	2.3
	ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง	4	0.3
	ความผิดอื่นๆ เช่น การฉ้อโกง บุกรุกที่ดิน พ.ร.บ.ภาษี พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ ปลอมแปลงเอกสาร วางเพลิง ทำงานผิดประเภท ความผิดในตำแหน่งหน้าที่ วินัย และประมาท	49	1.8
	รวม	2,484	100.00
กรณีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	เสพ	330	13.5
	จำหน่าย	548	22.5
	ครอบครองเพื่อเสพ	155	6.4
	ครอบครองเพื่อจำหน่าย	1,336	54.8
	ผลิต	8	0.3
	นำเข้า/ ส่งออก (ข้ามราชอาณาจักร)	61	2.5
		รวม	2,438
เหตุผล หรือ แรงจูงใจในการกระทำผิดในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ปัญหาทางการเงิน	1,280	22.3
	ใช้สารเสพติด/ ติดสารเสพติด	550	9.6
	ช่วยเหลือ/ หาเลี้ยงครอบครัว	898	15.6
	ปกป้องบุตร	58	1.0
	ถูกคู่ครอง/ คู่รักบังคับ	75	1.3
	ถูกเพื่อนบังคับ/ ยุยง	55	1.0

การกระทำผิดในปัจจุบัน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหตุผล หรือ แรงจูงใจในการกระทำผิดในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ความรุนแรงในครอบครัว	36	0.6
	ป้องกันตนเอง	39	0.7
	รู้เท่าไม่ถึงการณ์	839	14.6
	อารมณ์หรือสภาพจิตใจ	309	5.4
	ไม่รู้กฎหมาย/ ไม่รู้ว่าเป็นความผิด	159	2.8
	ต้องการกระทำเช่นนั้น	66	1.1
	ความสนุก/ อยากรลอง	356	6.2
	ความอยากมีอยากได้	633	11.0
	อื่นๆ เช่น โดนหลอกให้กระทำผิด ช่วยเหลือผู้อื่น ประชดผู้อื่น, เข้าใจผิด ประมาท เป็นเจ้าของรถที่นำไปกระทำความผิด	126	2.2
	ยืนยันว่าไม่ได้กระทำความผิด	266	4.6
	รวม	5,745	100.00
อายุขณะกระทำผิด/ ถูกกล่าวหา	ต่ำกว่า 20 ปี	174	7.2
	21 – 25 ปี	548	22.7
	26 – 30 ปี	567	23.5
	31 – 35 ปี	464	19.2
	36 – 40 ปี	340	14.1
	41 – 45 ปี	169	7.1
	46 – 50 ปี	83	3.4
	51 ปีขึ้นไป	68	2.8
		รวม	2,413
การเป็นนักเรียน/ นักศึกษา ขณะถูกจับกุม	ไม่เป็น	2,283	92.8
	เป็น	177	7.2
		รวม	2,460
ระดับการศึกษากรณีเป็นนักเรียน/ นักศึกษา ขณะถูกจับกุม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	99	57.9
	ปริญญาตรี	69	40.4
	สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.7
		รวม	171

ตารางที่ 4.2

จำนวนและร้อยละแสดงข้อมูลเกี่ยวกับการต่องโษในปัจจุบันของผู้ต้องขังหญิง

		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระยะเวลาในการอยู่เรือนจำ	ต่ำกว่า 1 ปี	65	2.7
	1 - 2 ปี	279	11.5
	3 - 4 ปี	604	25.1
	5 - 6 ปี	548	22.7
	7 - 8 ปี	474	19.6
	9 - 10 ปี	199	8.3
	11 ปีขึ้นไป	244	10.1
	รวม	2,413	100.00
ประเภทของนักโทษ	นักโทษเด็ดขาด	1,776	71.2
	ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี	718	28.8
	รวม	2,494	100.00
กรณีนักโทษอยู่ระหว่างพิจารณาคดี - ขั้นตอน	ผู้ต้องขังระหว่างอุทธรณ์ - ฎีกา	198	29.0
	ผู้ต้องขังระหว่างไต่สวนฯ	155	22.8
	ผู้ต้องขังระหว่างสอบสวน	328	48.2
	รวม	681	100.00
ลำดับชั้นของนักโทษ	ชั้นเยี่ยม	719	28.8
	ชั้นดีมาก	203	8.1
	ชั้นดี	261	10.5
	ชั้นกลาง	650	26.1
	ชั้นเลว	113	4.5
	ชั้นเลวมาก	9	0.4
	ยังไม่มีชั้น	539	21.6
	รวม	2,494	100.00
การพิจารณาคดีในชั้นศาล	ยังไม่ได้รับการพิจารณาคดีในชั้นศาล	414	16.9
	ได้รับการพิจารณาคดีในชั้นศาลแล้ว	2,039	83.1
	รวม	2,453	100.00

		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การมีทัศนคติ ในการพิจารณาดีในชั้นศาล	ไม่มีทัศนคติ	800	40.5
	มี โดยศาลแต่งตั้งทนายให้ท่าน	355	18.0
	มี โดยได้รับความช่วยเหลือจากทนายอาสา (ทนายขอแรง)	137	6.9
	มี โดยจ้างทนายความส่วนตัว	660	33.5
	อื่นๆ เช่น ไม่มีเนื่องจากรับสารภาพ ไม่คิดว่าตนผิด ใช้ทนายร่วมกับจำเลยอื่น	21	1.1
	รวม	1,973	100.00
โทษตามคำพิพากษาของศาล	จำคุก 6 เดือน หรือ น้อยกว่า	31	1.3
	จำคุก มากกว่า 6 เดือน - 1 ปี	32	1.3
	จำคุก มากกว่า 1 ปี - 3 ปี	471	19.2
	จำคุก มากกว่า 3 ปี - 5 ปี	356	14.5
	จำคุก มากกว่า 5 ปี - 8 ปี	197	8.0
	จำคุก มากกว่า 8 ปี - 12 ปี	110	4.5
	จำคุก มากกว่า 12 ปี - 15 ปี	43	1.8
	จำคุก มากกว่า 15 ปี	577	23.5
	จำคุกตลอดชีวิต	166	6.8
	โทษประหารชีวิต	29	1.2
	ไม่ทราบโทษ	441	18.0
	รวม	2,453	100.00

ตารางที่ 4.3

จำนวนและร้อยละแสดงการกระทำผิดในอดีตของผู้ต้องขังหญิง

การกระทำผิดในอดีต		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเคยถูกต้องโทษจำคุก ในอดีต	ไม่เคย	1,807	73.6
	เคย	648	26.4
	รวม	2,455	100.00
จำนวนครั้งของการถูก ต้องโทษจำคุกในอดีต	จำนวน 1 ครั้ง	437	70.0
	จำนวน 2 – 3 ครั้ง	144	23.1
	จำนวน 4 – 5 ครั้ง	29	4.6
	มากกว่า 5 ครั้ง	14	2.3
	รวม	624	100.00
ฐานความผิดที่ศาลพิพากษาว่า ได้กระทำในอดีต	ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	62	9.1
	ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	582	87.8
	ความผิดเกี่ยวกับชีวิต	1	0.2
	ความผิดเกี่ยวกับร่างกาย	3	0.5
	ความผิดเกี่ยวกับเพศ	5	0.8
	ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง	1	0.2
	ความผิดอื่นๆ	9	1.4
	รวม	663	100.00
กรณีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	เสพ	196	27.0
	จำหน่าย	156	21.5
	ครอบครองเพื่อเสพ	115	15.8
	ครอบครองเพื่อจำหน่าย	254	34.9
	ผลิต	3	0.4
	นำเข้า/ ส่งออก (ข้ามราชอาณาจักร)	3	0.4
	รวม	727	100.00
การถูกจับเมื่ออายุต่ำกว่า 20 ปี	ไม่เคย	2,159	87.4
	เคย	312	12.6
	รวม	2,471	100.00

ตารางที่ 4.4**จำนวนและร้อยละแสดงการใช้สารเสพติดของผู้ต้องขังหญิง**

การใช้สารเสพติด		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การใช้สารเสพติด	ไม่เคยใช้สารเสพติด	1,054	42.4
	เคยใช้สารเสพติด	1,430	57.6
	รวม	2,484	100.00
ความถี่ในการใช้สารเสพติด กรณีเคยใช้สารเสพติด	เคยลองเพียงครั้งเดียวเท่านั้น	111	7.8
	1 - 2 ครั้ง/ เดือน	222	15.8
	1 - 2 ครั้ง/ สัปดาห์	493	35.1
	เสพเป็นประจำทุกวัน (ติดยา)	580	41.3
	รวม	1,406	100.00
ความเกี่ยวข้องของการใช้ สารเสพติดกับการกระทำ ความผิดในปัจจุบัน	ไม่เกี่ยวข้อง	388	27.5
	เกี่ยวข้อง	1,021	72.5
	รวม	1,409	100.00
การบำบัดในปัญหาการ ติดสารเสพติด	ไม่เคย	989	70.5
	เคย	413	29.5
	รวม	1,402	100.00

ตารางที่ 4.5

จำนวนและร้อยละแสดงการติดสุราหรือเครื่องดื่มมึนเมาของผู้ต้องขังหญิงก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ

การติดสุราและเครื่องดื่มมึนเมา		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การติดสุราหรือเครื่องดื่มมึนเมา	ไม่เคยติดสุราหรือเครื่องดื่มมึนเมา	1,626	65.5
	เคยติดสุราหรือเครื่องดื่มมึนเมา	856	34.5
	รวม	2,482	100.00
ความถี่ในการติดสุราหรือเครื่องดื่มมึนเมา กรณีเคย	เคยลองเพียงครั้งเดียวเท่านั้น	21	2.5
	1 - 2 ครั้ง/ เดือน	371	43.8
	1 - 2 ครั้ง/ สัปดาห์	305	36.0
	เสพเป็นประจำทุกวัน (ติดสุรา/ เครื่องดื่มมึนเมา)	150	17.7
	รวม	847	100.00
ความเกี่ยวข้องของการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมึนเมากับการกระทำผิดในปัจจุบัน	ไม่เกี่ยวข้อง	745	90.5
	เกี่ยวข้อง	78	9.5
	รวม	823	100.00
การบำบัดในปัญหาการติดสุราหรือเครื่องดื่มมึนเมา	ไม่เคย	814	97.8
	เคย	18	2.2
	รวม	832	100.00

บทที่ 5

ตารางที่ 5.1

จำนวนและร้อยละแสดงประสบการณ์ถูกทำร้ายร่างกายของผู้ต้องขังหญิง

ประสบการณ์ถูกทำร้ายร่างกาย		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การถูกทำร้ายร่างกาย	ไม่เคย	1,776	72.0
	เคย	690	28.0
	รวม	2,466	100.00
กรณีเคยถูกทำร้ายร่างกาย - ความถี่ในการถูกทำร้าย	1 - 2 ครั้ง	262	41.4
	3 - 4 ครั้ง	119	18.8
	มากกว่า 5 ครั้ง	252	39.8
	รวม	633	100.00
กรณีเคยถูกทำร้ายร่างกาย - บุคคลที่ทำร้ายร่างกาย (ผู้กระทำ)	คู่ครอง (สามี/ คนรัก/ แฟน)	594	73.8
	พ่อ/ แม่	46	5.7
	ลูก	1	0.2
	พี่/ น้อง/ ญาติ	34	4.2
	บุคคลที่ท่านรู้จัก (เช่น เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน อดีตสามี)	74	9.1
	บุคคลที่ท่านไม่รู้จัก	30	3.7
	อื่นๆ เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ	27	3.3
	รวม	806	100.00
ความเกี่ยวข้องระหว่างการทำ ร้ายร่างกาย กับฐานความผิด ในปัจจุบัน	ไม่เกี่ยวข้อง	517	75.4
	เกี่ยวข้อง	169	24.6
	รวม	686	100.00

ตารางที่ 5.2

จำนวนและร้อยละแสดงประสบการณ์ถูกล่วงละเมิดทางเพศของผู้ต้องขังหญิง

ประสบการณ์ถูกล่วงละเมิดทางเพศ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การถูกล่วงละเมิดทางเพศ	ไม่เคย	2,336	95.0
	เคย	123	5.0
	รวม	2,459	100.00
กรณีเคยถูกล่วงละเมิดทางเพศ ความถี่ในการถูกล่วงละเมิด ทางเพศ	1 - 2 ครั้ง	62	64.6
	3 - 4 ครั้ง	15	15.6
	มากกว่า 5 ครั้ง	19	19.8
	รวม	19	100.00
กรณีเคยถูกล่วงละเมิดทางเพศ บุคคลที่ทำร้าย/ ล่วงละเมิด ทางเพศ (ผู้กระทำ)	คู่ครอง (สามี/ คนรัก/ แฟน)	58	39.5
	พ่อ/ แม่	2	1.4
	พี่/ น้อง/ญาติ	15	10.0
	บุคคลที่ท่านรู้จัก (เช่น เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน)	39	26.5
	บุคคลที่ท่านไม่รู้จัก	31	21.1
	อื่นๆ	2	1.4
รวม	147	100.00	
ความเกี่ยวข้องระหว่างการถูกล่วงละเมิดทางเพศ กับฐาน ความผิดในปัจจุบัน	ไม่เกี่ยวข้อง	99	81.1
	เกี่ยวข้อง	23	18.9
	รวม	122	100.00

ตารางที่ 5.3

จำนวนและร้อยละแสดงประสบการณ์ถูกทำร้ายจิตใจของผู้ต้องขังหญิง

ประสบการณ์ถูกทำร้ายจิตใจ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การถูกทำร้ายจิตใจ	ไม่เคย	1,641	66.1
	เคย	843	33.9
	รวม	2,484	100.00
กรณีเคยถูกทำร้ายจิตใจ ความถี่ในการถูกทำร้ายจิตใจ	1 - 2 ครั้ง	203	26.9
	3 - 4 ครั้ง	138	18.3
	มากกว่า 5 ครั้ง	413	54.8
	รวม	754	100.00
กรณีเคยถูกทำร้ายจิตใจ บุคคลที่ทำร้ายจิตใจ (ผู้กระทำ)	คู่ครอง (สามี/ คนรัก/ แฟน)	524	38.6
	พ่อ/ แม่	137	10.1
	ลูก	12	0.9
	พี่/ น้อง/ ญาติ	227	16.7
	บุคคลที่ทานรู้จัก (เช่น เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน ครอบครัวสามมิติตตสามมี)	366	26.9
	บุคคลที่ทานไม่รู้จัก	77	5.7
	อื่นๆ เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่คดี	15	1.1
	รวม	1,358	100.00
ความเกี่ยวข้องระหว่าง การถูกทำร้ายจิตใจ กับฐานความผิด ในปัจจุบัน	ไม่เกี่ยวข้อง	453	53.9
	เกี่ยวข้อง	387	46.1
	รวม	840	100.00

ตารางที่ 5.4

จำนวนและร้อยละแสดงปัญหาสุขภาพจิตของผู้ต้องขังหญิง

ปัญหาสุขภาพจิต		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การมีปัญหาสุขภาพจิต (การวินิจฉัยโดยจิตแพทย์)	ไม่มีปัญหา	2,390	97.3
	มีปัญหา	66	2.7
	รวม	2,456	100.00

ปัญหาสุขภาพจิต		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่วงเวลาในการมีปัญหาสุขภาพจิต	ก่อนเข้าเรียนจำแต่ตื่นแล้ว	38	61.3
	ก่อนเข้าเรียนจำ และแย่งลงเมื่อเข้าเรียนจำ	11	17.7
	เพิ่งมีเมื่อเข้าเรียนจำ	13	21.0
	รวม	62	100.00

ตารางที่ 5.5

จำนวนและร้อยละแสดงการกำรทำร้ายตนเองและการฆ่าตัวตายของผู้ต้องขังหญิง

การกำรทำร้ายตนเองและการฆ่าตัวตาย		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การกำรทำร้ายตนเองหรือพยายามฆ่าตัวตาย	ไม่เคย	2,039	83.4
	เคยทำร้ายตนเอง	405	16.6
	รวม	2,444	100.00
กรณีที่เคยกำรทำร้ายตนเองหรือพยายามฆ่าตัวตาย	เคยทำร้ายตนเอง	186	45.9
	เคยพยายามฆ่าตัวตาย	80	19.8
	เคยทำร้ายตนเองและเคยพยายามฆ่าตัวตาย	139	34.3
	รวม	405	100.00
กรณีเคยกำรทำร้ายตนเองเกิดขึ้นในช่วงใด	ก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ	294	91.3
	ขณะอยู่ในเรือนจำ	5	1.6
	ทั้งก่อนอยู่ในเรือนจำและขณะอยู่ในเรือนจำ	23	7.1
	รวม	322	100.00
กรณีเคยพยายามฆ่าตัวตายเกิดขึ้นในช่วงใด	ก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ	196	90.3
	ขณะอยู่ในเรือนจำ	7	3.2
	ทั้งก่อนอยู่ในเรือนจำและขณะอยู่ในเรือนจำ	14	6.5
	รวม	217	100.00
การปรึกษาบุคคลอื่นเมื่อมีปัญหาความทุกข์ใจ/ไม่สบายใจ	ปรึกษาเจ้าหน้าที่เรือนจำ	282	9.7
	ปรึกษาเพื่อนในเรือนจำ	1,480	50.7
	ปรึกษาคอครบครัว	480	16.4
	เก็บไว้คนเดียว	565	19.3
	อื่นๆ เช่น นั่งสมาธิ เล่นกีฬา ดนตรี อ่านหนังสือ หากิจกรรมคลายเครียด	114	3.9
	รวม	2,921	100.00

ตารางที่ 5.6
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงความเครียดผู้ต้องขังหญิง

		ค่าเฉลี่ย	S.D.
อาการหรือความรู้สึก	มีปัญหาการนอน นอนไม่หลับหรือนอนมาก	0.89	0.86
	มีสมาธิน้อยลง	0.90	0.79
	หงุดหงิด/ กระวนกระวาย/ ไร้วุ่นใจ	1.04	0.86
	รู้สึกเบื่อ เซ็ง	1.44	0.96
	ไม่อยากพบปะผู้คน	0.67	0.83
	รวม	0.99	0.63

ตารางที่ 5.7
จำนวนและร้อยละแสดงระดับความเครียดของผู้ต้องขังหญิง

		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับความเครียด	เครียดน้อย	1,262	51.2
	เครียดปานกลาง	715	29.0
	เครียดมาก	248	10.1
	เครียดมากที่สุด	238	9.7
	รวม	2,463	100.00

ตารางที่ 5.8
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงความซึมเศร้าผู้ต้องขังหญิง

		ค่าเฉลี่ย	S.D.
อาการหรือความรู้สึก	เบื่อ ไม่สนใจอยากทำอะไร	0.80	0.84
	ไม่สบายใจ ซึมเศร้า ท้อแท้	0.85	0.87
	หลับยาก หรือหลับๆ ตื่นๆ หรือหลับมากไป	0.90	0.94
	เหนื่อยง่าย หรือ ไม่ค่อยมีแรง	0.63	0.80
	เบื่ออาหาร หรือ กินมากเกินไป	0.72	0.82
	รู้สึกไม่ดีกับตัวเอง คิดว่า ตัวเองล้มเหลว หรือทำให้ตนเองหรือครอบครัวผิดหวัง	1.04	1.01

		ค่าเฉลี่ย	S.D.
อาการหรือความรู้สึก	สมาธิไม่ใช้เวลาทำอะไร	0.77	0.80
	พูดซ้ำ ทำอะไรซ้ำจนคนอื่นสังเกตเห็นได้ หรือกระสับกระส่ายไม่สามารถอยู่นิ่งได้ เหมือนที่เคยเป็น	0.35	0.67
	คิดทำร้ายตนเอง หรือ คิดว่าถ้าตายไปคงจะดี	0.17	0.52
	รวม	0.69	0.55

ตารางที่ 5.9

จำนวนและร้อยละแสดงระดับความซึมเศร้าของผู้ต้องขังหญิง

		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับความซึมเศร้า	ภาวะปกติ/ มีภาวะซึมเศร้าน้อยมาก	1,426	59.6
	ภาวะซึมเศร้าน้อย	690	28.8
	ภาวะซึมเศร้าปานกลาง	212	8.9
	ภาวะซึมเศร้ารุนแรง	65	2.7
	รวม	2,393	100.00

ตารางที่ 5.10

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ต้องขังหญิง

		ค่าเฉลี่ย	S.D.
ความรู้สึก	ฉันรู้สึกว่าฉันมีคุณค่าเท่าเทียมผู้อื่น	3.77	0.99
	ฉันรู้สึกว่าฉันมีคุณสมบัติที่ติดอยู่บ้าง	3.84	0.86
	ฉันรู้สึกว่าฉันประสบแต่ความล้มเหลว	3.11	1.03
	ฉันรู้สึกว่าฉันมีความสามารถที่จะทำงานต่างๆ ได้ดีเท่ากับผู้อื่น	3.92	0.92
	ฉันรู้สึกว่าไม่ค่อยภูมิใจในตนเอง	3.18	1.01
	ฉันรู้สึกว่าตนเองเป็นคนดี	3.56	0.87
	ฉันพอใจในตนเอง	3.84	0.93
	ฉันรู้สึกว่าควรจะนับถือตนเองได้มากกว่านี้	2.34	0.92
	ฉันรู้สึกว่าตัวฉันเองเป็นคนไม่มีประโยชน์	3.64	1.04
	ในบางครั้งฉันรู้สึกว่าฉันไม่มีอะไรดีเลย	3.36	1.17
	รวม	3.46	0.56

ตารางที่ 5.11

จำนวนและร้อยละแสดงระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ต้องขังหญิง

		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับความซึมเศร้า	เห็นคุณค่าในตนเองน้อย	830	34.1
	เห็นคุณค่าในตนเองปานกลาง	992	40.8
	เห็นคุณค่าในตนเองสูง	609	25.1
	รวม	2,431	100.00

ตารางที่ 5.12

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงความกดดันทางอารมณ์ของผู้ต้องขังหญิง

		ค่าเฉลี่ย	S.D.
ในรอบ 3 เดือน ที่ผ่านมา	เรื่องไม่สบายใจเล็กน้อยทำให้ฉันว่าวุ่นใจนั่งไม่ติด	3.05	0.78
	ฉันไม่ใส่ใจคนที่หัวเราะเยาะฉัน	2.42	1.01
	เมื่อฉันทำผิดพลาดหรือเสียหายฉันยอมรับผิดชอบหรือผลที่ตามมา	3.35	0.80
	ฉันเคยทนลำบากเพื่ออนาคตที่ดีขึ้น	3.33	0.85
	เวลาทุกขใจมากๆ ฉันเจ็บป่วยไม่สบาย	2.88	0.98
	ฉันสอนและเตือนตัวเอง	3.18	0.84
	ความยากลำบากทำให้ฉันแกร่งขึ้น	3.48	0.77
	ฉันไม่จดจำเรื่องราวในอดีต	2.52	1.08
	ถึงแม้ปัญหาจะหนักหนาเพียงใดชีวิตฉันก็ไม่เลวร้ายไปหมด	3.16	0.87
	เมื่อมีเรื่องหนักใจ ฉันมีคนปรับทุกข์ด้วย	2.73	0.96
	รวม	3.01	0.45

ตารางที่ 5.13

จำนวนและร้อยละแสดงระดับความทนทานทางอารมณ์ของผู้ต้องขังหญิง

		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความทนทานทางอารมณ์	ความทนทานทางอารมณ์ต่ำ	523	21.9
	ความทนทานทางอารมณ์ปานกลาง	1,443	60.3
	ความทนทานทางอารมณ์สูง	426	17.8
	รวม	2,392	100.00

ตารางที่ 5.14

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงความทนทานด้านกำลังใจของผู้ต้องขังหญิง

		ค่าเฉลี่ย	S.D.
ในรอบ 3 เดือน ที่ผ่านมา	จากประสบการณ์ที่ผ่านมาทำให้ฉันมั่นใจว่าจะแก้ปัญหาต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตได้	3.14	0.83
	ฉันมีครอบครัวและคนใกล้ชิดเป็นกำลังใจ	3.52	0.83
	ฉันมีแผนการที่จะทำให้ชีวิตก้าวไปข้างหน้า	3.42	0.79
	เมื่อมีปัญหาวิกฤติเกิดขึ้น ฉันรู้สึกว่าตัวเองไร้ความสามารถ	3.30	0.82
	เป็นเรื่องยากสำหรับฉันที่จะทำให้ชีวิตดีขึ้น	3.41	0.88
	รวม	3.36	0.53

ตารางที่ 5.15

จำนวนและร้อยละแสดงระดับกำลังใจ (จิตใจ) ของผู้ต้องขังหญิง

		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ด้านกำลังใจ (จิตใจ)	กำลังใจต่ำ	307	12.6
	กำลังใจปานกลาง	1,338	55.1
	กำลังใจสูง	786	32.3
	รวม	2,431	100.00

ตารางที่ 5.16

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงความกตัญญูด้านการจัดการกับปัญหาของผู้ต้องขังหญิง

		ค่าเฉลี่ย	S.D.
ในรอบ 3 เดือน ที่ผ่านมา	ฉันอยากหนีไปให้พ้น หากมีปัญหานักหนาต้องรับผิดชอบ	3.38	0.84
	การแก้ปัญหาทำให้ฉันมีประสบการณ์มากขึ้น	3.31	0.81
	ในการพูดคุย ฉันหาเหตุผลที่ทุกคนยอมรับหรือเห็นด้วยกับฉันได้	2.79	0.84
	ฉันเตรียมหาทางออกไว้ หากปัญหาร้ายแรงกว่าที่คิด	2.77	0.89
	ฉันชอบฟังความคิดเห็นที่แตกต่างจากฉัน	2.94	0.90
รวม		3.04	0.56

ตารางที่ 5.17

จำนวนและร้อยละแสดงระดับการจัดการกับปัญหาของผู้ต้องขังหญิง

		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การจัดการกับปัญหา	การจัดการกับปัญหาต่ำ	447	18.5
	การจัดการกับปัญหาปานกลาง	1,630	67.6
	การจัดการกับปัญหาสูง	334	13.9
รวม		2,411	100.00

บทที่ 6

ตารางที่ 6.1

จำนวนและร้อยละแสดงการติดต่อกับบุคคลภายนอกขณะอยู่ในเรือนจำ

		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การติดต่อกับบุคคลภายนอก	ไม่ติดต่อกับใครเลย	128	5.1
	ติดต่อบุตร (อย่างเดียว)	109	4.4
	ติดต่อกครอบครัว (อย่างเดียว)	947	37.9
	ติดต่ทั้งบุตรและครอบครัว	1,315	52.6
	รวม	2,499	100.00

ตารางที่ 6.2

จำนวนและร้อยละแสดงการติดต่อกับครอบครัวของผู้ต้องขังหญิง

การติดต่อกับครอบครัว		จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิธีในการติดต่อกับครอบครัว (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)	ทางจดหมาย	1,565	45.3
	ทางโทรศัพท์ที่เรือนจำจัดให้	191	5.5
	โดยการเยี่ยมเยียน	1,701	49.2
	รวม	3,457	100.00
ความถี่ในการติดต่อกับ ครอบครัว	ทุกวัน	46	2.1
	ทุก 2 - 3 วัน	78	3.6
	สัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง	534	24.6
	เดือนละ 1 - 2 ครั้ง	722	33.2
	2 - 3 เดือน ต่อ ครั้ง	499	23.0
	ปีละครั้ง/ นานๆ ครั้ง	120	5.5
	ปีละ 2 - 3 ครั้ง	47	2.2
	ไม่แน่นอน	42	1.9
	อื่นๆ เช่น เพิ่งเข้ามาอยู่ เพิ่งมาเยี่ยม	84	3.9
	รวม	2,172	100.00

การติดต่อกับครอบครัว		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปัญหาในการติดต่อกับครอบครัว	ไม่มีปัญหาในการติดต่อ	1,130	54.2
	มีปัญหาในการติดต่อ	954	45.8
	รวม	2,084	100.00
ปัญหาในการติดต่อกับครอบครัว กรณีมีปัญหาในการติดต่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	เรือนจำอยู่ไกลเกินไปสำหรับการเดินทาง	675	31.0
	การเดินทางมาเยี่ยมมีค่าใช้จ่ายสูง	613	28.2
	การติดต่อทางโทรศัพท์มีค่าใช้จ่ายสูง	7	0.3
	ครอบครัวไม่มีโทรศัพท์	11	0.5
	ไม่มีโทรศัพท์ในเรือนจำ	301	13.8
	ครอบครัวไม่ว่าง	277	12.7
	ครอบครัวไม่ทราบว่าท่านอยู่ในเรือนจำ	181	0.7
	ครอบครัวมีปัญหาสุขภาพ	181	8.3
	ครอบครัวมีปัญหาในด้านการอ่านและเขียน	36	1.7
	ครอบครัวไม่ต้องการติดต่อกับท่าน	9	0.4
	บุคคลอื่นห้ามไม่ให้ครอบครัวติดต่อกับท่าน	6	0.3
	ท่านไม่ทราบว่าครอบครัวของท่านอยู่ที่ใด	10	0.5
	อื่นๆ เช่น คนในครอบครัวอายุมาก การเดินทางลำบาก ฐานะยากจน ไม่มีเงินมาเยี่ยม จดหมายล่าช้า ไม่รู้ที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ในการติดต่อครอบครัว ไม่มีญาติในครอบครัวที่ได้ลงทะเบียนไว้	36	1.6
	รวม	2,174	100.00
	ความเพียงพอที่ทางเรือนจำกำหนดให้ติดต่อกับครอบครัว	เพียงพอ	1,242
ไม่เพียงพอ		777	36.6
ไม่ทราบ		103	4.9
รวม		2,122	100.00

ตารางที่ 6.3

จำนวนและร้อยละแสดงการติดต่อบุตรของผู้ต้องขังหญิง

การติดต่อบุตร		จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิธีการติดต่อบุตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ทางจดหมาย	947	46.9
	ทางโทรศัพท์ที่เรือนจำจัดให้	105	5.2
	โดยการเยี่ยมเยียน	968	47.9
	รวม	2,020	100.00
ความถี่ในการติดต่อบุตร	ทุกวัน	17	1.3
	ทุก 2 - 3 วัน	29	2.2
	สัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง	240	17.9
	เดือนละ 1 - 2 ครั้ง	414	30.8
	2 - 3 เดือน ต่อ ครั้ง	374	27.8
	ปีละครั้ง/ นานๆ ครั้ง	121	9.0
	ปีละ 2 - 3 ครั้ง	63	4.7
	ไม่แน่นอน	82	6.1
	อื่นๆ เช่น เพิ่งเข้ามาอยู่ เพิ่งมาเยี่ยม	4	0.2
	รวม	1,344	100.00
ปัญหาในการติดต่อบุตร	ไม่มีปัญหาในการติดต่อ	717	54.0
	มีปัญหาในการติดต่อ	610	46.0
	รวม	1,327	100.00
ปัญหาในการติดต่อบุตร กรณีมีปัญหาในการติดต่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	เรือนจำอยู่ไกลเกินไปสำหรับการเดินทาง	404	32.4
	การเดินทางมาเยี่ยมมีค่าใช้จ่ายสูง	367	29.5
	การติดต่อทางโทรศัพท์มีค่าใช้จ่ายสูง	2	0.2
	บุตรไม่มีโทรศัพท์	18	1.4
	ไม่มีโทรศัพท์ในเรือนจำ	172	13.8
	บุตรไม่ว่าง	121	9.7
	บุตรไม่ทราบว่าท่านอยู่ในเรือนจำ	38	3.1
	บุตรมีปัญห สุขภาพ	14	1.1

การติดต่อบุตร		จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิธีการติดต่อบุตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	บุตรมีปัญหาในด้านการอ่านและเขียน	9	0.7
	บุตรไม่ต้องการติดต่อกับท่าน	3	0.3
	ผู้ดูแลบุตรห้ามไม่ให้บุตรติดต่อกับท่าน	34	2.7
	ท่านไม่ทราบว่าครอบครัวของท่านอยู่ที่ใด	16	1.3
	อื่นๆ เช่น บุตรเข้าเรียน หรือเรียนที่ต่างจังหวัด บุตรอายุยังน้อยจดหมายไม่ถึงบุตร จดหมายล่าช้า	47	3.8
	รวม	1,245	100.00
ความเพียงพอที่ทางเรือนจำ กำหนดให้ติดต่อบุตร	เพียงพอ	830	61.3
	ไม่เพียงพอ	451	33.4
	ไม่ทราบ	72	5.3
	รวม	1,353	100.00

ตารางที่ 6.4 จำนวนและร้อยละแสดงระยะห่างระหว่างบ้านถึงเรือนจำ

ระยะห่างระหว่างบ้านถึงเรือนจำ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระยะห่างระหว่างบ้านถึงเรือนจำ	ใกล้บ้าน	1,032	41.6
	ไม่ใกล้บ้าน	1,451	58.4
	รวม	2,483	100.00
กรณีระยะห่างจากบ้านถึง เรือนจำไม่ใกล้กัน	คนละจังหวัด แต่อยู่ในภาคเดียวกัน	698	52.4
	คนละจังหวัด และคนละภาค	602	45.2
	ต่างประเทศ	32	2.4
	รวม	1,332	100.00

ตารางที่ 6.5

จำนวนและร้อยละแสดงการได้รับการบริการทางการแพทย์ในเรือนจำ

การบริการทางการแพทย์		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การรับบริการทางการแพทย์ ในเรือนจำ	ไม่เคย	703	28.4
	เคย	1,771	71.6
	รวม	2,474	100.00
กรณีที่เคยได้รับการทาง การแพทย์ พิเศษของบุคลากร	บุคลากรทางการแพทย์เพศชาย	136	8.0
	บุคลากรทางการแพทย์เพศหญิง	1,134	67.0
	บุคลากรทางการแพทย์เพศชายและเพศหญิง	422	24.9
	รวม	1,692	100.00
ความมั่นใจในการเก็บความลับ ของข้อมูลทางการแพทย์ ในเรือนจำ	มั่นใจ	550	31.3
	ไม่มั่นใจ	314	17.9
	ไม่ทราบ/ ไม่แน่ใจ	891	50.8
	รวม	1,755	100.00

ตารางที่ 6.6

จำนวนและร้อยละแสดงการประสบปัญหาในเรือนจำ

การประสบปัญหาในเรือนจำ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประเด็นที่ 1 รู้สึกกลัวและ/ หรือต้องการคนพูดคุย	ไม่มีปัญหา	1,547	63.3
	มีปัญหา และได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา	534	21.8
	มีปัญหา แต่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา	363	14.9
	รวม	2,444	100.00
ประเด็นที่ 2 การติดต่อกับ ครอบครัว/ บุตร	ไม่มีปัญหา	1,916	78.3
	มีปัญหา และได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา	259	10.6
	มีปัญหา แต่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา	271	11.1
	รวม	2,446	100.00
ประเด็นที่ 3 กังวลเกี่ยวกับบุตร	ไม่มีปัญหา	1,905	80.2
	มีปัญหา และได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา	171	7.2
	มีปัญหา แต่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา	299	12.6
	รวม	2,375	100.00
ประเด็นที่ 4 กังวลเกี่ยวกับ ครอบครัว	ไม่มีปัญหา	1,905	78.1
	มีปัญหา และได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา	206	8.4
	มีปัญหา แต่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา	327	13.4
	รวม	2,438	100.00
ประเด็นที่ 5 ปัญหาในการ สื่อสาร/ การใช้ภาษาไทย	ไม่มีปัญหา	2,295	94.4
	มีปัญหา และได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา	74	3.0
	มีปัญหา แต่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา	62	2.6
	รวม	2,431	100.00
ประเด็นที่ 6 ปัญหาสุขภาพ	ไม่มีปัญหา	1,697	69.4
	มีปัญหา และได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา	637	26.1
	มีปัญหา แต่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเรือนจำในการแก้ปัญหา	110	4.5
	รวม	2,444	100.00
ประเด็นปัญหาอื่นๆ ได้แก่ ไม่มีเงิน ถูกกักขัง ความเท่าเทียมใน เรือนจำ ความล่าช้าในการติดต่อ สื่อสารกับญาติ สุขภาพร่างกาย และปัญหาคดีความที่ไม่มีความรู้	ไม่มีปัญหา	1,621	91.60
	มีปัญหา	148	8.40
	รวม	1,769	100.00

ตารางที่ 6.7

จำนวนและร้อยละแสดงการได้รับข้อมูลข่าวสารในเรือนจำ

การได้รับข้อมูลข่าวสารในเรือนจำ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
กฎระเบียบของเรือนจำ	ไม่ได้รับข้อมูล	59	2.4
	ได้รับ แต่ไม่เข้าใจ	165	6.7
	ได้รับ และเข้าใจ	2,239	90.9
	รวม	2,463	100.00
การใช้ชีวิตในเรือนจำ	ไม่ได้รับข้อมูล	63	2.6
	ได้รับ แต่ไม่เข้าใจ	144	5.9
	ได้รับ และเข้าใจ	2,249	91.6
	รวม	2,456	100.00
การรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย	ไม่ได้รับข้อมูล	505	20.7
	ได้รับ แต่ไม่เข้าใจ	385	15.8
	ได้รับ และเข้าใจ	1,553	63.6
	รวม	2,443	100.00
ขั้นตอนการร้องเรียนในเรือนจำ	ไม่ได้รับข้อมูล	532	22.0
	ได้รับ แต่ไม่เข้าใจ	329	13.6
	ได้รับ และเข้าใจ	329	64.5
	รวม	2,423	100.00

ตารางที่ 6.8

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับความพึงพอใจต่อสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในเรือนจำ

		ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความพึงพอใจ
สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน	น้ำดื่ม	3.04	1.00	ปานกลาง
	อาหาร	3.03	1.04	ปานกลาง
	เสื้อผ้า	2.93	0.94	ปานกลาง
	ยารักษาโรค	2.78	1.08	ปานกลาง
	เครื่องใช้ส่วนตัว (เช่น สบู่ ยาสระผม ผ้าอนามัย เป็นต้น)	2.81	1.05	ปานกลาง
	ที่อาบน้ำ	2.57	1.07	ปานกลาง
	ห้องสุขา	2.64	1.04	ปานกลาง
	เรือนนอน	2.87	1.05	ปานกลาง
	ร้านค้า	2.89	1.00	ปานกลาง
	ห้องสมุด	3.11	1.06	ปานกลาง
	สถานที่เยี่ยมญาติ	3.05	1.01	ปานกลาง
	สถานที่ส่วนกลาง (เช่น ที่พักผ่อน/ จัดกิจกรรม เป็นต้น)	2.47	1.14	น้อย

ตารางที่ 6.9

จำนวนและร้อยละแสดงการเตรียมความพร้อมในการกลับคืนสู่สังคม

การเตรียมความพร้อมในการกลับคืนสู่สังคม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความพร้อมในการกลับไปใช้ชีวิตในสังคม	พร้อมมาก	1,691	68.8
	พร้อม	632	25.7
	ไม่พร้อม	13	0.5
	ไม่แน่ใจ	122	5.0
	รวม	2,458	100.00
ความช่วยเหลือระหว่างอยู่ในเรือนจำที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตหลังพ้นโทษ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	การศึกษา	1,250	16.8
	การอบรมทางด้านวิชาชีพ	2,031	27.3
	การเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย	516	6.9
	การรักษาทางการแพทย์	436	5.9
	โปรแกรมด้านศาสนา	559	7.5
	โปรแกรมเสริมสร้างความมั่นใจในตนเองและทักษะในการดำรงชีวิต	884	11.9
	การโอนตัวไปเรือนจำใกล้บ้าน	529	7.1
	การโอนตัวไปเรือนจำประเทศบ้านเกิด	124	1.7
	การได้รับคำปรึกษาและบำบัดรักษาปัญหาการติดสารเสพติด	452	6.1
	การได้รับคำปรึกษาและบำบัดรักษาปัญหาความรุนแรงในครอบครัว หรือการได้รับความกระหกระเทือนทางจิตใจอย่างรุนแรง	280	3.8
	การได้รับคำปรึกษาและบำบัดรักษาปัญหาสุขภาพจิต	323	4.3
	ด้านอื่นๆ เช่น เงินทุน มีการประกาศเรื่องการหางาน การบรรยายของศาสนาคริสต์ การหยุดปัญหายาเสพติดและการคอร์รัปชันในเรือนจำ การปรับตัวและการใช้ชีวิต การเรียนกีฬาต่างๆ เช่น โยคะ การเล่นดนตรี และ การอบรมมารยาทในการอยู่ร่วมกัน	65	0.7
	รวม	7,449	100.00
	ความช่วยเหลือภายหลังพ้นโทษที่สำคัญต่อการกลับไปใช้ชีวิตปกติในสังคม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	การจัดการที่อยู่อาศัย	424
การจัดหางาน		1,633	21.2
การให้ความช่วยเหลือทางการเงินสำหรับการศึกษาและการอบรมวิชาชีพ		1,165	15.1
การกลับมาอยู่ร่วมกันกับครอบครัวหรือคู่ครอง		985	12.8
การกลับมาอยู่ร่วมกันกับบุตร		886	11.5
การเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย		370	4.8
การรักษาทางการแพทย์		285	3.7

การเตรียมความพร้อมในการกลับคืนสู่สังคม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความช่วยเหลือภายหลังพ้นโทษ ที่สำคัญต่อการกลับไปใช้ชีวิต ปกติในสังคม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	การเลี้ยงดูบุตร	619	8.0
	การเดินทาง/ การคมนาคม	416	5.4
	ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตร	169	2.2
	การส่งตัวกลับไปประเทศบ้านเกิด	95	1.2
	การได้รับคำปรึกษาและบำบัดรักษาปัญหาการติดสารเสพติด	243	3.1
	การได้รับคำปรึกษาและบำบัดรักษาปัญหาความรุนแรงในครอบครัว หรือการได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจอย่างรุนแรง	185	2.4
	การได้รับคำปรึกษาและบำบัดรักษาปัญหาสุขภาพจิต	180	2.3
	ความช่วยเหลือด้านอื่นๆ เช่น ทุนในการประกอบอาชีพ การเดินทางกลับ ภูมิลำเนา การให้คำปรึกษาหลังจากพ้นโทษ การเยียวยาสำหรับผู้ไม่กระทำผิด การลบประวัติ และการติดตามผล	63	0.8
	รวม	7,718	100.00

ตารางที่ 6.10

จำนวนและร้อยละแสดงความปลอดภัยในเรือนจำ

ความปลอดภัยในเรือนจำ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้สึกปลอดภัยในเรือนจำ	รู้สึกไม่ปลอดภัย	336	14.0
	รู้สึกปลอดภัย	2,064	86.0
	รวม	2,400	100.00
การช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้ง การทะเลาะวิวาทของเจ้าหน้าที่ เรือนจำ	ไม่ช่วย	129	5.7
	ช่วยบางครั้ง	557	24.7
	ช่วยทุกครั้ง	1,558	69.0
	ไม่เคย/ ไม่มี	13	0.6
	รวม	2,257	100.00
การถูกตรวจค้นร่างกาย ในเรือนจำ	ไม่เคย	477	19.8
	เคย	1,874	77.9
	จำไม่ได้	54	2.2
	รวม	2,405	100.00
ผู้ที่ตรวจค้นร่างกาย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	เจ้าหน้าที่เรือนจำ	1,423	76.7
	แพทย์/ พยาบาล	14	0.8
	ผู้ต้องขัง	300	16.1
	เจ้าหน้าที่เรือนจำ และผู้ต้องขัง	81	4.4
	อื่นๆ เช่น ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ แพทย์ พยาบาล	38	2.0
	รวม	1,856	0.45

ตารางที่ 6.11

จำนวนและร้อยละแสดงการดำเนินการตรวจค้นร่างกาย

		ไม่ใช่	ใช่	บางครั้ง
การตรวจค้นร่างกาย	มีสถานที่ที่มิดชิด	531 (29.6)	996 (55.5)	268 (14.9)
	เจ้าหน้าที่ใช้วิธีการที่เหมาะสม	53 (2.9)	1,606 (87.8)	170 (9.3)
	เจ้าหน้าที่ตรวจค้นด้วยความสุภาพ	75 (4.1)	1,494 (81.6)	263 (14.4)
	เจ้าหน้าที่แจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์การตรวจค้น	88 (4.8)	1,558 (85.3)	181 (9.9)
	เจ้าหน้าที่ไม่รुक้าเข้าไปในร่างกาย	188 (10.4)	1,476 (81.6)	144 (8.0)

ตารางที่ 6.12

จำนวนและร้อยละแสดงการร้องเรียนในเรือนจำ

การร้องเรียนในเรือนจำ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้สึกเกรงกลัวในกรณีที่มีการพบเห็นสิ่งไม่ถูกต้อง / หรือมีการกระทำที่ส่งผลต่อความปลอดภัยในเรือนจำ	ไม่กลัว และกล้าที่จะร้องเรียน	1,194	49.8
	ไม่กลัว แต่ไม่กล้าร้องเรียน	501	20.8
	กลัว และไม่กล้าที่จะร้องเรียน	505	21.1
	กลัว แต่กล้าที่จะร้องเรียน	199	8.3
รวม		2,399	100.00
วิธีการในการร้องเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	แจ้งเจ้าหน้าที่	1,232	40.7
	ร้องเรียนผ่านผู้ร้องเรียน	1,187	39.2
	บอกหัวหน้าเรือนนอน	507	16.7
	อื่นๆ เช่น เล่าให้เพื่อนฟัง แจ้งทนายความ บอกผู้ที่เข้ามาทำวิจัยในเรือนจำ แจ้งญาติ เขียนใส่ตู้แดง	104	3.4
	รวม		3,030

ตารางที่ 6.13

จำนวนและร้อยละแสดงประสบการณ์ความรุนแรงในเรือนจำ

ประสบการณ์ความรุนแรง		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรุนแรงทางร่างกาย (เช่น ตี ตบ ตะ ต่อย ใช้ไฟพ้ น้ำร้อนลวก จับกดน้ำ)	ไม่เคย	2,296	93.9
	เคย	149	6.1
	รวม	2,445	100.00
กรณีเคยถูกกระทำรุนแรง ทางร่างกาย จำนวนครั้งที่เคย ถูกกระทำรุนแรง ทางร่างกาย	1 - 2 ครั้ง	98	79.0
	3 - 4 ครั้ง	14	11.3
	มากกว่า 5 ครั้ง	12	9.7
	รวม	124	100.00
ผู้กระทำรุนแรง ทางร่างกาย	นักโทษในเรือนจำ	88	71.0
	ผู้คุม/ เจ้าหน้าที่	26	21.0
	ทั้งนักโทษและเจ้าหน้าที่	5	4.0
	ตัวเอง	3	2.4
	แฟน (ในเรือนจำ)	2	1.6
รวม	124	100.00	
ความรุนแรงทางจิตใจ (เช่น ดุด่า พุดจาตุดุก เหยะเหยียด ทำให้รู้สึกไร้ค่า หรือตกใจกลัว)	ไม่เคย	1,548	63.2
	เคย	900	36.8
	รวม	2,448	100.00
กรณีเคยถูกกระทำรุนแรง ทางจิตใจ จำนวนครั้งที่เคยถูก กระทำรุนแรงทางจิตใจ	1 - 2 ครั้ง	304	39.7
	3 - 4 ครั้ง	156	20.4
	มากกว่า 5 ครั้ง	305	39.9
	รวม	765	100.00
ผู้กระทำรุนแรงทางจิตใจ	นักโทษในเรือนจำ	427	54.7
	ผู้คุม/ เจ้าหน้าที่	172	22.1
	ทั้งนักโทษและเจ้าหน้าที่	173	22.2
	อื่นๆ	8	1.0

ประสบการณ์ความรุนแรง		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรุนแรงทางเพศ (เช่น ลวนลาม ลูบไล้ จับต้อง ร่างกายในทางที่ไม่เหมาะสม ข่มขืน ซึ่งรวมถึงการล่วงล้ำทางอวัยวะ เพศหรือทวารหนักหรือการร่วมเพศ โดยทางปาก)	ไม่เคย	2,409	98.8
	เคย	29	1.2
	รวม	2,438	100.00
กรณีเคยถูกระทำความรุนแรง ทางเพศ จำนวนครั้งที่เคยถูก กระทำ ความรุนแรงทางเพศ	1 - 2 ครั้ง	7	58.3
	3 - 4 ครั้ง	2	16.7
	มากกว่า 5 ครั้ง	3	25.0
	รวม	12	100.00
ผู้กระทำ ความรุนแรงทางเพศ	นักโทษในเรือนจำ	12	100.00
	รวม	12	100.00

ตารางที่ 6.14**จำนวนและร้อยละแสดงการประสบปัญหาของผู้ต้องขังหญิงต่างชาติ**

การประสบปัญหาของผู้ต้องขังหญิงต่างชาติ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปัญหาระหว่างอยู่ในเรือนจำ เนื่องจากถือสัญชาติอื่น	ไม่ประสบปัญหาใดๆ	13	68.4
	ประสบปัญหา	6	31.6
	รวม	19	100.00
กรณีประสบปัญหา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ปัญหาการแบ่งแยกชนชาติ/ การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ	4	26.6
	ปัญหาความแตกต่างด้านภาษา	6	40.0
	ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	2	13.3
	ปัญหาในการเข้าถึงกระบวนการกฎหมาย	1	6.7
	ได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่เรือนจำ	1	6.7
	ได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมจากนักโทษในเรือนจำ	1	6.7
	รวม	15	100.00
การมีปัญหาในการสื่อสาร ขณะที่กักขังที่ประเทศไทย	ไม่มีปัญหา	12	60.0
	มีปัญหา	8	40.0
	รวม	20	100.00
ปัญหาที่พบระหว่างอยู่ในเรือนจำ	มีปัญหา และได้รับการช่วยเหลือในการสื่อสารจากเจ้าหน้าที่คนไทย	2	25.0
	มีปัญหา และได้รับการช่วยเหลือในการสื่อสารจากเจ้าหน้าที่สถานทูตประเทศของท่าน	3	37.5
	มีปัญหา แต่ไม่ได้รับการช่วยเหลือในการสื่อสารใดๆ	3	37.5
	รวม	8	100.00

ตารางที่ 6.15

จำนวนและร้อยละแสดงการอยู่ในประเทศไทยก่อนถูกจับกุม

การอยู่ในประเทศไทยก่อนถูกจับกุม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหตุผลของการเข้ามาอยู่ในเมืองไทย (ขณะถูกจับ)	ท่องเที่ยว/ พักอาศัยชั่วคราวเพื่อธุรกิจ/ พักอาศัยชั่วคราวเพื่อเรียน	7	36.8
	พักอาศัยถาวร	12	63.2
	รวม	19	100.00
กรณีที่พักถาวรในประเทศไทย	ทำงาน	9	69.2
	เรียน	1	7.7
	แต่งงาน/ อยู่กินกับคนไทย	1	7.7
	เป็นผู้ลี้ภัย	1	7.7
	อื่นๆ	1	7.7
รวม	13	100.00	
การมีบุตรที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย	ไม่มีบุตร	11	57.9
	มีบุตร	8	42.1
รวม	19	100.00	
กรณีมีบุตร - การพักอาศัยของบุตร	อยู่ในประเทศไทย	2	25.0
	ไม่อยู่ในประเทศไทย	6	75.0
รวม	8	100.00	
การมีคนในครอบครัว (พ่อ-แม่ สามี/ ภรรยา พี่-น้อง และ/ หรือ ญาติสนิท) อาศัยอยู่ในประเทศไทย	ไม่มี	9	45.0
	มี	10	50.0
	ฉันไม่มีครอบครัวและญาติ	1	5.0
รวม	20	100.00	

ตารางที่ 6.16
การกลับภูมิลำเนา

การเตรียมความพร้อมในการกลับคืนสู่สังคม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับ ความเป็นไปได้ในการย้ายกลับ ไปรับโทษในภูมิลำเนา	ไม่เคยได้รับข้อมูล	6	30.0
	ได้รับ และเข้าใจข้อมูลต่างๆ	3	15.0
	ได้รับ แต่ไม่เข้าใจเนื่องจากไม่ใช่ภาษาของท่าน	6	30.0
	ไม่รู้	5	25.0
	รวม	20	100.00
การเคยยื่นขอย้ายกลับไปรับ โทษที่ภูมิลำเนา	ไม่เคย	14	70.0
	เคย	6	30.0
	รวม	20	100.00
เหตุผล ในกรณีไม่เคยยื่นขอ ย้ายกลับไปรับโทษที่ภูมิลำเนา	มีความกังวลที่จะกลับภูมิลำเนา	2	16.7
	ไม่รู้ขั้นตอนในการขอย้ายกลับภูมิลำเนา	7	58.3
	มีความคิดที่จะยื่นขอในอนาคตอันใกล้	3	25.0
	รวม	12	100.00
ผลของการเคยยื่นขอย้ายกลับ ไปรับโทษที่ภูมิลำเนา	คำขอถูกปฏิเสธ	2	28.6
	กำลังรอการพิจารณา	1	14.3
	ไม่ได้รับการตอบรับจากสถานทูต/ สถานกงสุล/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากประเทศภูมิลำเนา	2	28.6
	ไม่ระบุ	2	28.6
	รวม	7	100.00

Thailand Institute of Justice
affiliated with the United Nations